Ajuntament de Mataró

Document de treball, versió reduïda.

Diagnosi dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

Índex al document

0. Introducció al document

1. Anàlisi descriptiu – quantitatiu i perceptiu - qualitatiu

- Índex per àmbits d'observació

2. Recapitulació

- 11. Principals Conclusions

3. Següent fase

- 12. De la diagnosi al pla

Preàmbul al document de treball

Pla d'Actuació Integral de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

L'Ajuntament de Mataró, recollint la voluntat del Govern de fer una transició després del Projecte d'Intervenció de Llei de Barris i diferents demandes d'entitats i actors per a intervenir en el barri, està treballant en l'impuls d'un Pla d'Actuació Integral per als barris de Rocafonda, el Palau i l'Escorxador.

La voluntat inicial és desplegar aquest Pla al llarg del 2019 i dedicar l'any 2018 a fer una diagnosi de barri. Aquest Pla s'ha de poder elaborar de forma conjunta i participada amb el Consell Territorial i també amb altres actors del territori. El 20 de juny de 2018 es va donar impuls al Pla a partir de la seva presentació al Consell Territorial.

El Pla d'Actuació Integral ha de convertir-se en un instrument d'intervenció i de millora de diferents àmbits al barri, una eina de futur a anys vista.

La diagnosi

El document que es presenta a continuació és la diagnosi dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador realitzada el darrer trimestre de l'any. Els objectius d'aquesta són facilitar informació rellevant per a identificat les principals problemàtiques i definir les potencialitats dels barris que ajudin a definit els eixos del futur Pla.

Per fer-ho s'ha tingut en compte tres abordatges. La primera és a partir d'informació estadística disponible per a poder ser comparada amb el nivell de concreció d'una zona com és un barri. La segona és realitza a partir d'una enquesta de percepció veïnal . La darrera es complimenta amb la participació dels actors dels barris i dels treballadors municipals de diferent s àmbits competencials.

Aquest document ha estat realitzat pels professionals de la Secció de Ciutadania i Convivència de l'Àrea de Drets Socials i Serveis a les Persones.

De la Llei de Barris al Pla d'Actuació Integral

BARR!S
AMB PROJECTES

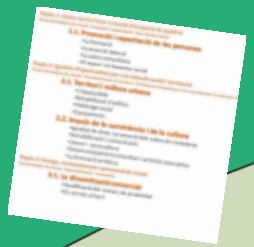

Final Llei de Barri

Diagnosi de barri

Definició eixos i línies

Definició Pla

Aprovació Pla

Definició actuacions

Desplegament del Pla

Moment actual

Proposta d'objectius inicials del Pla

1. **Potenciar els barris** com espai de proximitat, de convivència, d'intervenció i de participació.

2. Impulsar **la proximitat de les actuacions** municipals al barri des d'un **abordatge integral**.

3. Procurar **transformar les vulnerabilitats existents** i **promocionar les potencialitats** que hi ha al barri.

4. Enfortir el **treball comunitari** com factor d'implicació i de co-responsabilitat del procés de transformació i/o de millora d'alguns factors al barri.
5. Apostar per la **comunicació i la difusió** en tot moment.

Calendari de desplegament i fases d'aplicació.

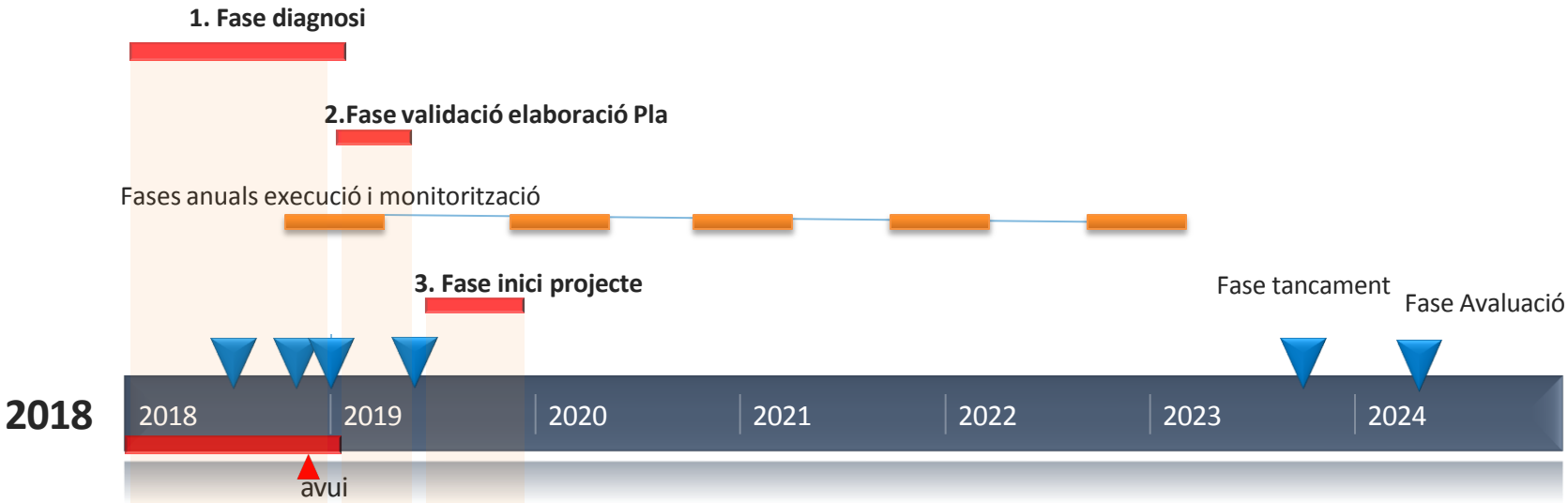

Novembre- desembre Definició objectius

Novembre- desembre Definició línees, mesures, accions

desembre Aprovació actuacions 2019

desembre Assignació recursos 20109

Gener-febrer Nivell operatius, esabliment coordinació, persones, recursos

Febrer-març pla de riscos projecte

1ª avaluació seguiment projecte

Definició òrgans de seguiment

Definició agents i actors participants

Primer informe seguiment

Redefinició objectius i projecte , si escau

Diagnosi de barri

Consideracions inicials a la diagnosi

- **Objectius de la diagnosi:**
  - Facilitar informació rellevant per a poder ser debatuda.
  - Identificar principals problemàtiques
  - Definir principals potencialitats.
  - Ajudar a definir el futur Pla

- **Consideracions als estudis de barri**
  - Influència d'elements contextuals
  - Processos macro i estructurals
  - No cal perdre la visió històrica i de construcció dels barris
  - Abordar des de diferents àmbits
  - Necessitat informació qualitativa

- **Limitacions**
  - Dificultats de disposar d'informació detallada a nivell barri, comparable amb d'altres i a nivell històric.
  - Es facilita una visió, però n'hi ha moltes i complimentaries.

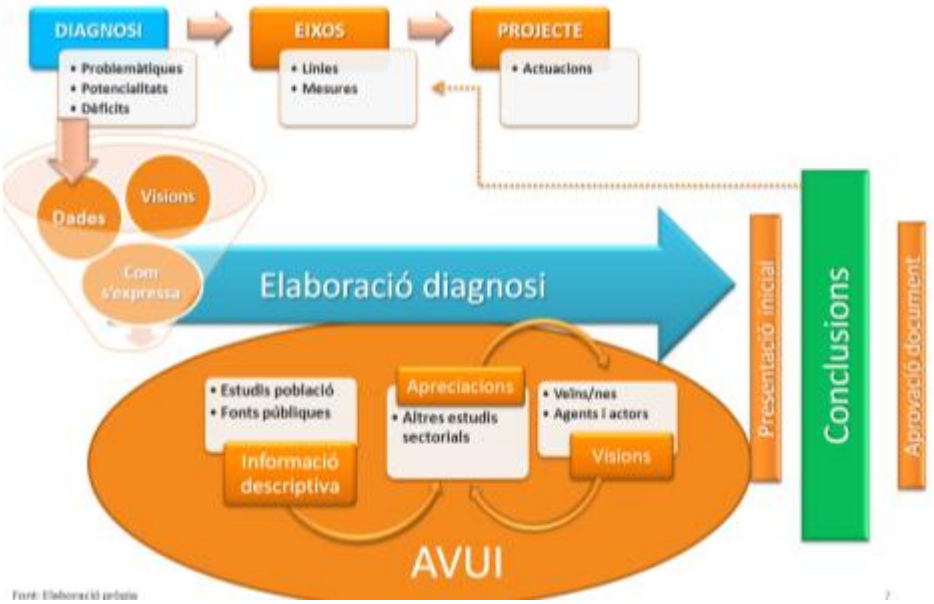

- **Abordatge**
  1. **Dades →** Informació descriptiva
  2. **Visions →**Apreciacions actors i veïnes/ns
  3. **Com s'expressa →** opinions

Principals Conclusions → Línies i eixos

Índex per àmbits d'observació

Accessos directes

0 ELS BARRIS EN EL CONTEXT

1 DESCRIPCIÓ DEMOGRÀFICA

2 ORIGEN DE LA POBLACIÓ

3 MOVIMENT DE POBLACIÓ

4 ACTIVITAT SOCIOECONÒMICA

5 HABITATGE

6 PROTECCIÓ SOCIAL

7 CONVIVÈNCIA

8 EQUIPAMENTS I RECURSOS AL BARRI

9 VISIONS, APORTACIONS DE VEÏNS/NES

10 VISIONS, REPRESENTANTS ENTITATS

0

ELS BARRIS EN EL CONTEXT

Diagnosi dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

Distribució de les llars unipersonals amb població major de 64 anys

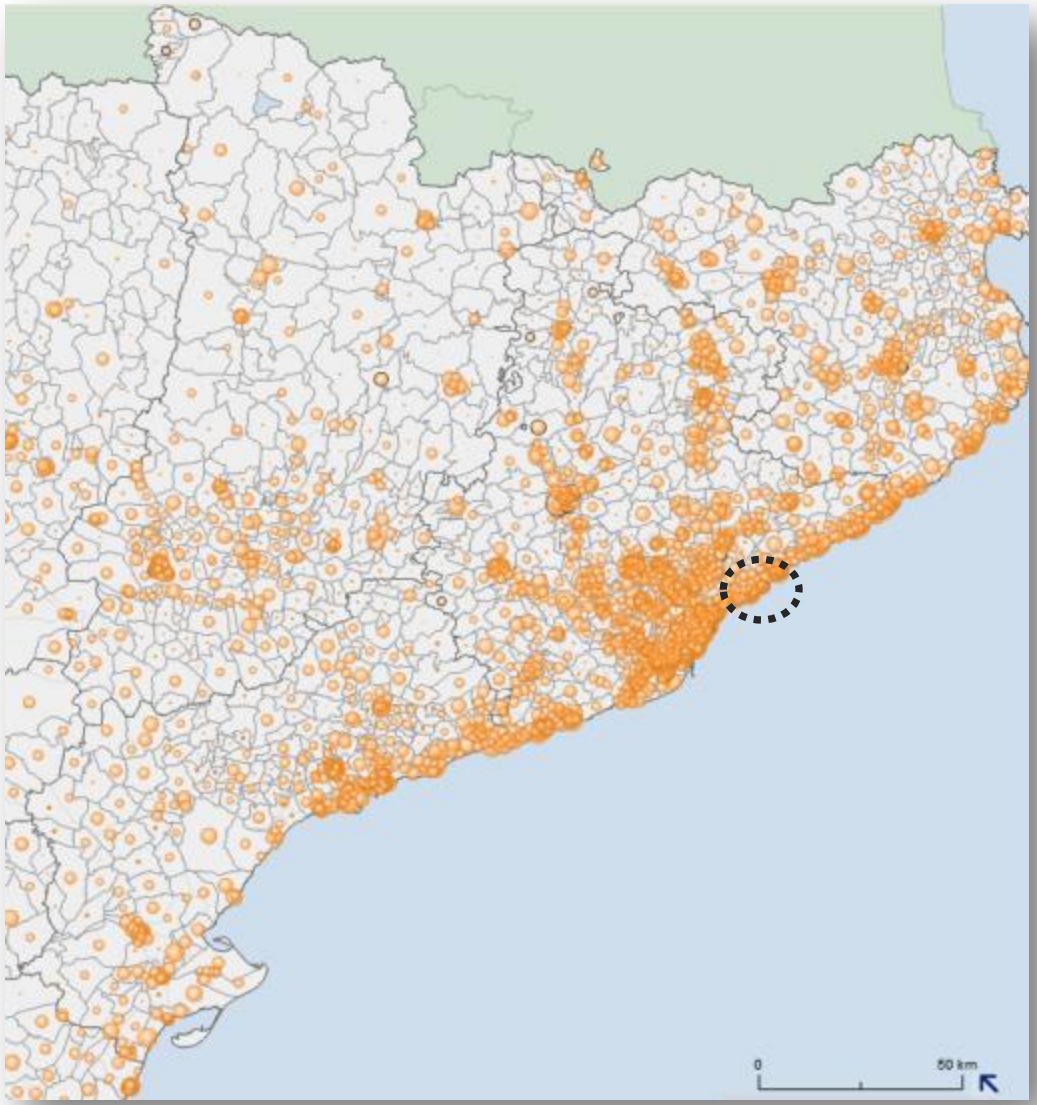

Descripció bàsica del període 2001-2011:

- **Canvis model familiar tradicional** a models plurals i diversos.
- Manteniment família nuclear i també processos amuntegament , agrupament ...
- Augment les llars unipersonals, sobretot a Barcelona i municipis propers.
- Impacte sobre l'estructura d'edat.
- Desplegament llei Dependència de forma esglaonada 2006-2011 i alterada 2011 endavant.
- **Concentració població** en edificis amb presència barreres arquitectòniques.
- Augment de la població que viu sol/a

* Mapa de símbols: intensitat x 1.500 habitants

Font: *Atlas de la Vulnerabilidad Urbana*. Ministerio de Fomento, 2011

Distribució de la població migrant en el període 2001-2011 a Catalunya.

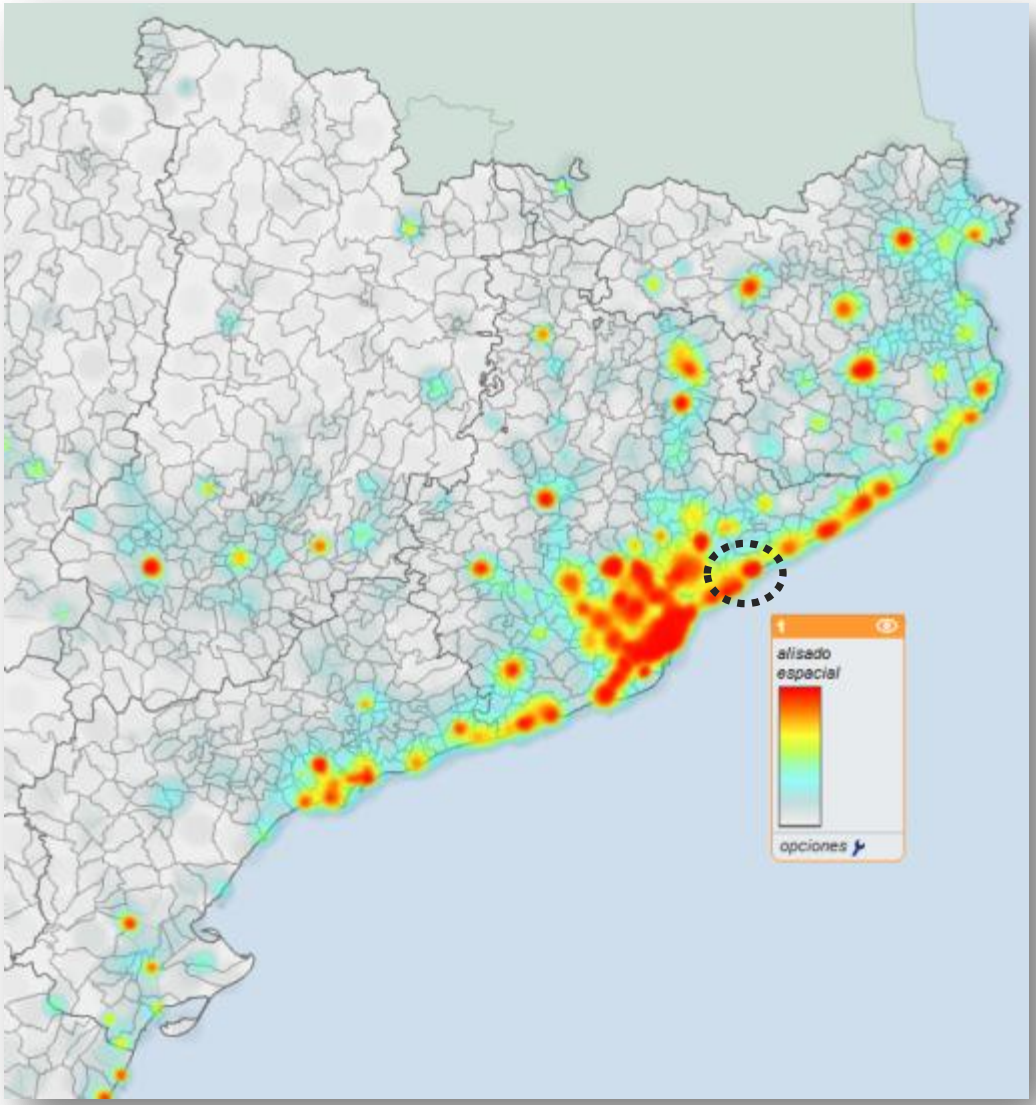

Descripció bàsica del període 2001-2011:

Catalunya ha passat del 4,05 al 15,73 % de població migrant.(1,6 milions habitants en total) .

- Marcat per un fenomen de:
  - **Intensitat**
  - **Diversita**t orígens
  - Sexuat (homes i dones)
  - Majoritàriament països no comunitaris
  - **Concentració espacial** en ciutats i barris
  - Part **final cicle econòmic expansiu i inici crisi socioeconòmica**, i canvis en el **mercat de treball.**
- Reptes a nivell serveis públics, escoles públiques, centres atenció primària, serveis públics locals

* Mapes de calor: intensitat x 1.000 habitants

Font: *Atlas de la Vulnerabilidad Urbana*. Ministerio de Fomento, 2011

Índex Global de vulnerabilitat segons seccions censals a Catalunya

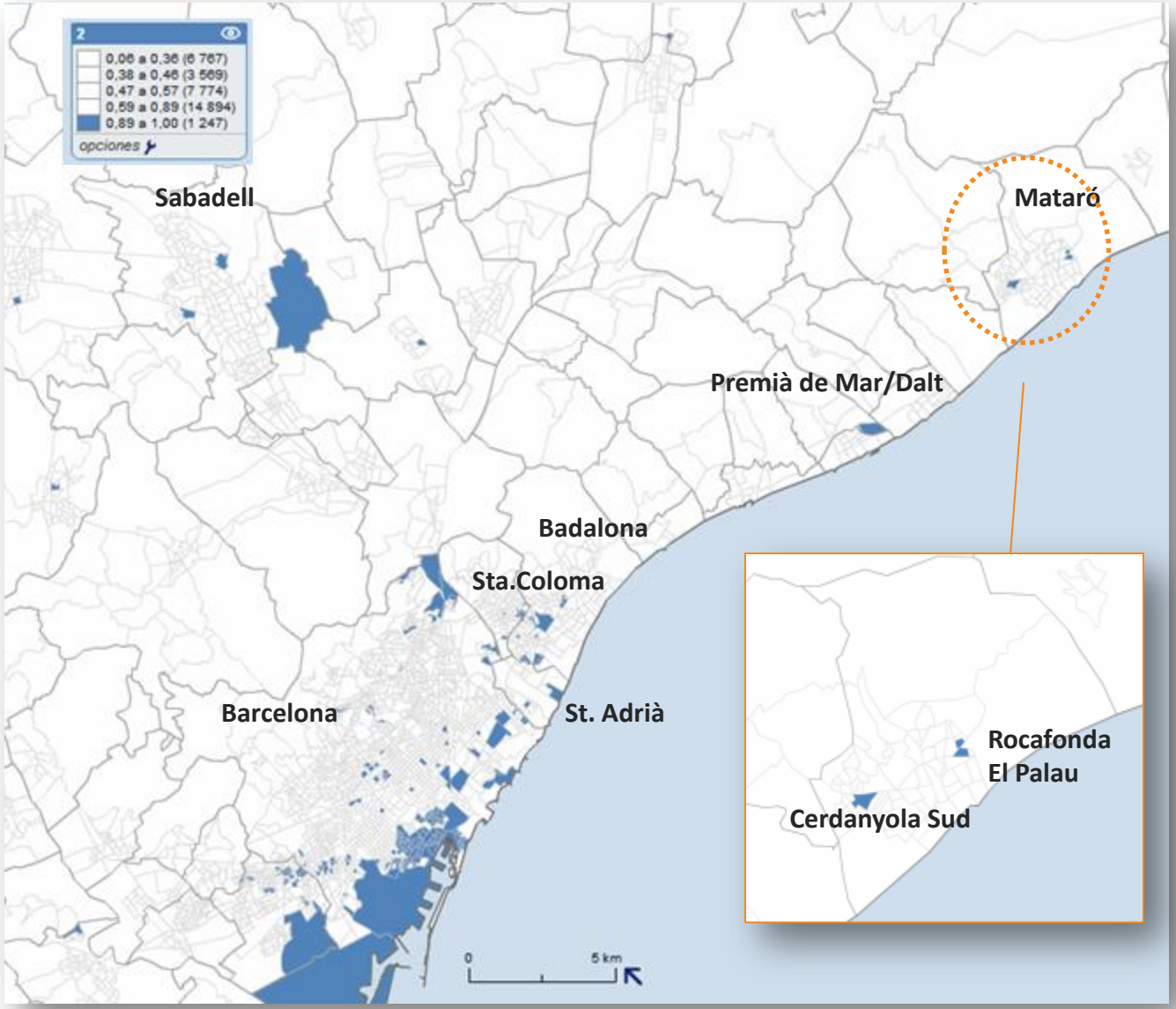

Interpretació. 0 menys vulnerable, 1 més vulnerable

Font: Elaboració pròpia a partit de l'*Atlas de la Vulnerabilidad Urbana*. Ministerio de Fomento, 2001- 2011

ISVU-G, Classificació Global

Contempla 20 indicadors:

Demogràfics

- Població 75 anys i més
-% llars unipersonals + 64 anys
-% llars amb un adult i un menor o +
-% Població estrangera

Mercat de treball.

-% població atur
-% atur juvenil
-% assalariats eventuals
-% ocupats no qualificats
-% població sense estudis

Habitatge

-% llars >30m 2
-Superfície mitjana per habitant
-% llars sense servei

Parc residencial

-% llars en edificis en mal estat de conservació.
-% llars en edificis anteriors a 1951

Subjectius

-% població amb problemes soroll
-% població problemes contaminació
-% males comunicacions
-% problemes zones verdes
-% delinqüència subjectiva.

1

DESCRIPCIÓ DEMOGRÀFICA

Diagnosi dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

Ubicació a Mataró del barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

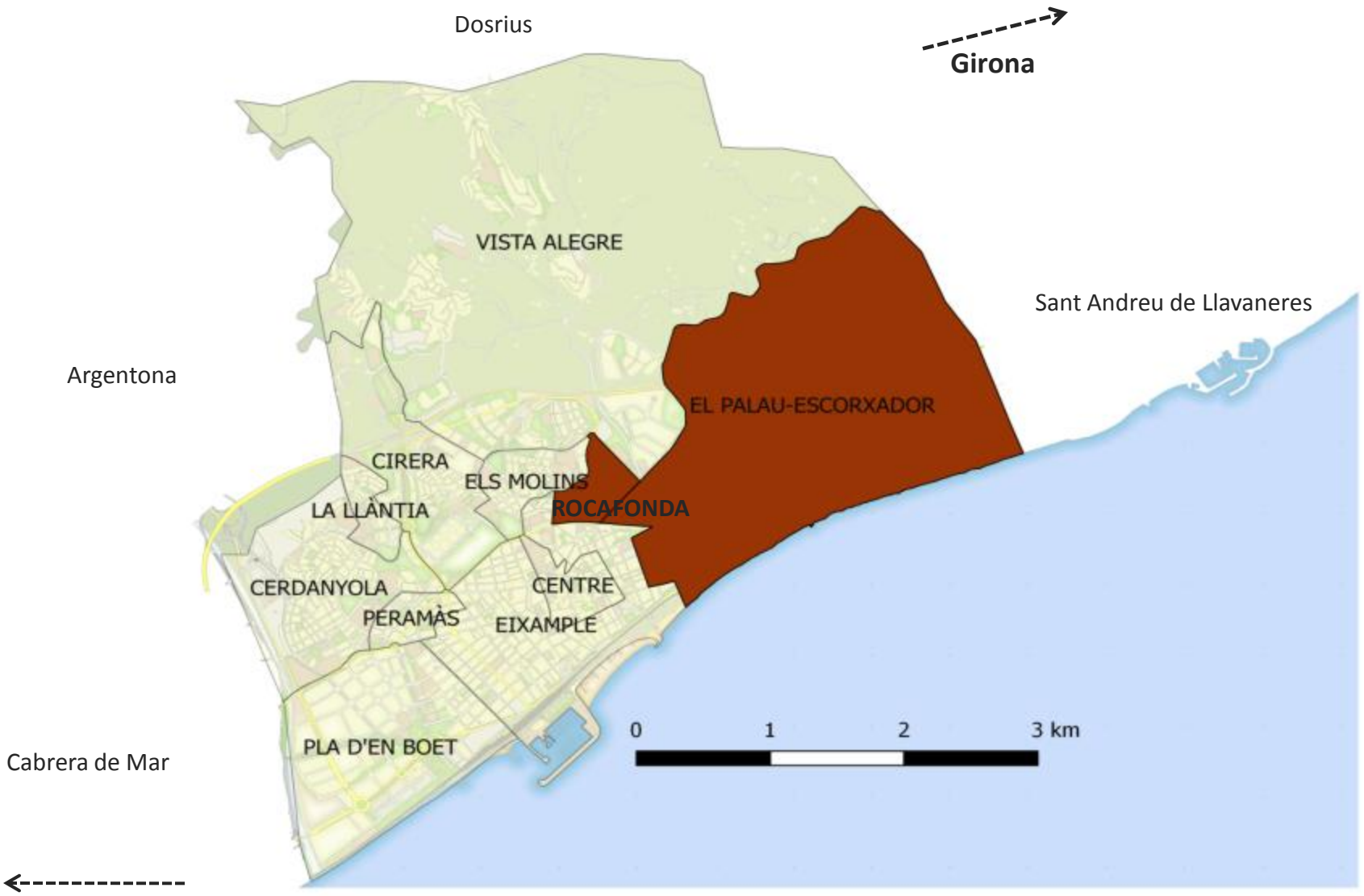

Distribució de la població de Mataró segons barris

N de Mataró = 126.159

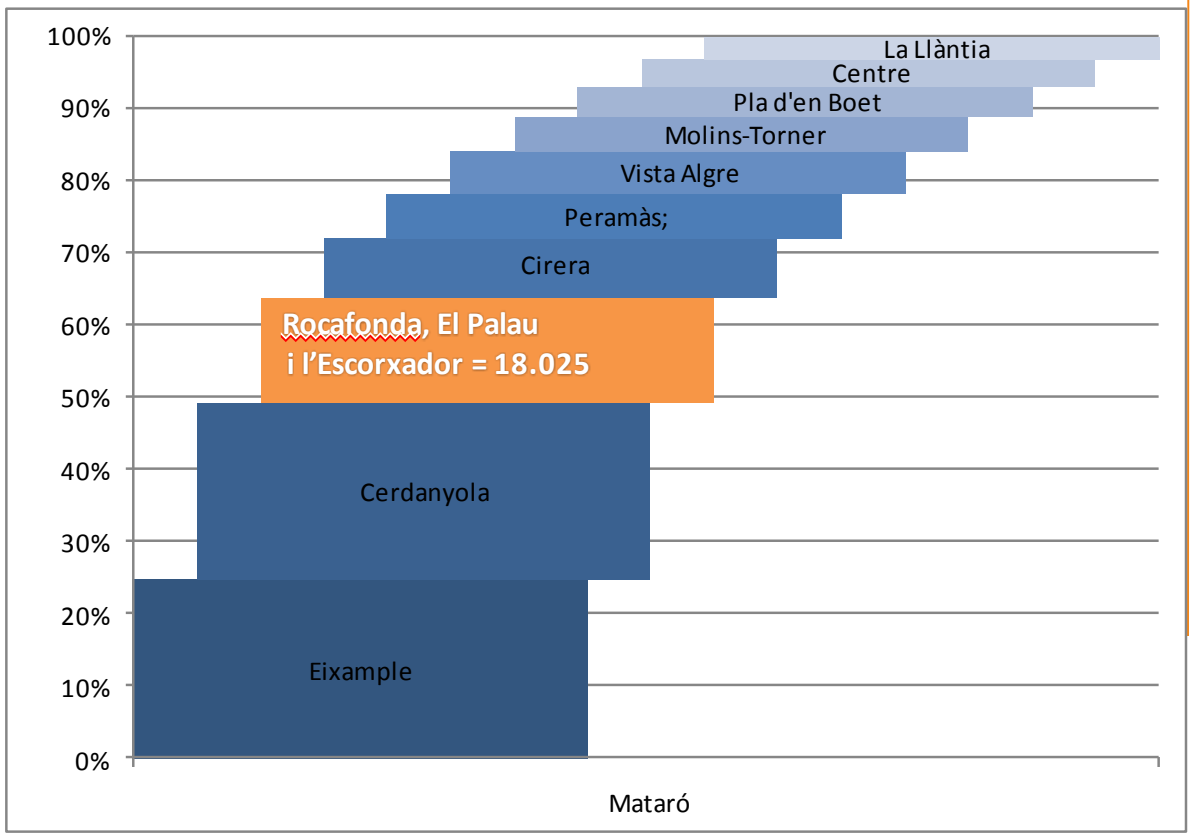

Descripció bàsica:

Mataró a 1 de gener comptava amb 127.014 habitants.

Actualment la zona amb major població de la ciutat és l'Eixample amb 31.782 habitants.

El **8,93%** de la població de Mataró resideix al barri de Rocafonda, essent el tercer barri més poblat amb 11.345 habitants.

El **5,52%** de la població de Mataró resideix als barris de Palau i Escorxador, essent el setè barri més poblat amb 7.015 habitants.

La població que resideix als barris objectes de la diagnosi concentren 18.315 habitants, un nombre similar al del municipi de Calella de la Costa (18.317) o Malgrat de Mar (18.295).

Font: Estudi de població a 1 de gener de 2017. Servei d'Estratègia i Governança. Ajuntament de Mataró

Variació de la població de Mataró per seccions (2013-2017)

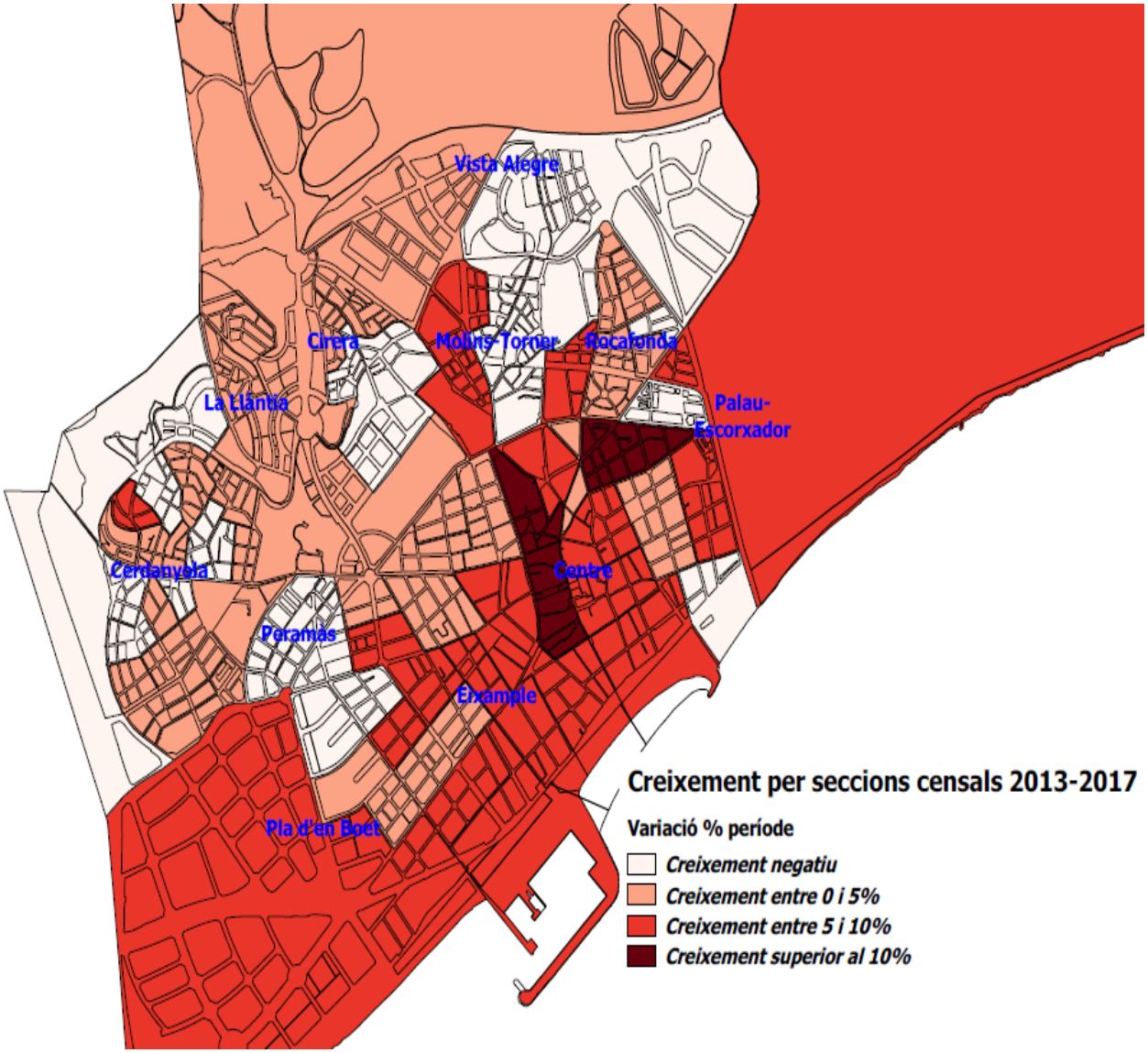

Descripció bàsica:

El barri de Rocafonda, en el període dels darrers cinc anys ha tingut un creixement de població del 5% al 10%.

En canvi, **els barris de El Palau i l'Escorxador han tingut un creixement superior al 10%.** Han crescut de forma notable en població en comparació amb la resta de la ciutat.

Hi ha un creixement de població bàsicament per vinguda de **població migrant extracomunitària** i població atreta per les **noves promocions de desenvolupant urbanístic , com és en aquest cas l'Eix Herrera.**

Font: Estudi de població a 1 de gener de 2017. Servei d'Estratègia i Governança. Ajuntament de Mataró

Distribució de l'estructura d'edat segons sexe

Mataró

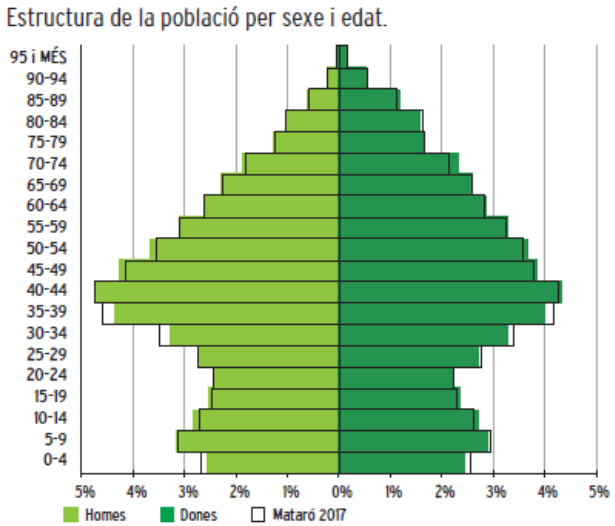

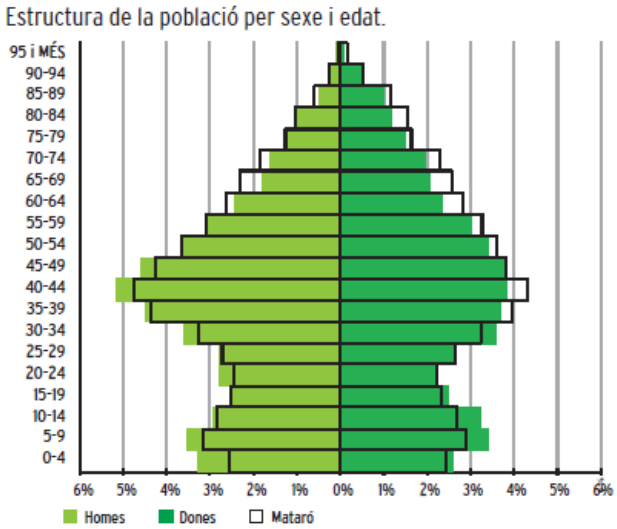

Palau i l'Escorxador

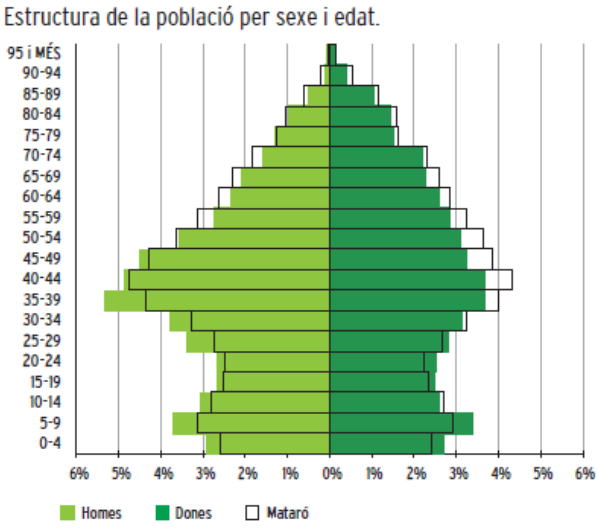

Rocafonda

Descripció bàsica:

La piràmide de població de **Mataró** és propera a la de la ciutat de Barcelona i Catalunya, en tant que són societats occidentalitzades on hi ha un **procés d'envelliment progressiu i una davallada dels naixements.**

Malgrat que en el període **1998- 2007** va haver-hi un augment de naixements bàsicament per la població migrant que tenia més fills a edats més tempranes i més fills per dona.

La mitjana d'edat és de 38.79 en homes i 40.78 en dones a El Palau i l'Escorxador. A Rocafonda és de 38.43 en homes i 41.27 en dones. A Mataró és de 40,28 i de 43.07 respectivament.

Respecte d'ara fa un any, vuit dels onze barris registren **augments de la mitjana d'edat, les excepcions són els barris de Rocafonda, Centre i Palau-Escorxador** que la redueixen en -0.12, -0.11 i -0.04anys, respectivament.

El major nombre de població es concentra en les **cohorts de 35 a 50 anys** tant en homes com en dones.

Palau-Escorxador i Rocafonda són els únics barris que tenen una mitjana d'edat inferior als 40 anys

Font: Estudi de població a 1 de gener de 2018. Ajuntament de Mataró, 2018.

Distribució de la població jove (15-29 anys) sobre la població total de referència.

N Rocafonda = 11.345
N Palau-Escorxador= 7.015
N Mataró = 127.014

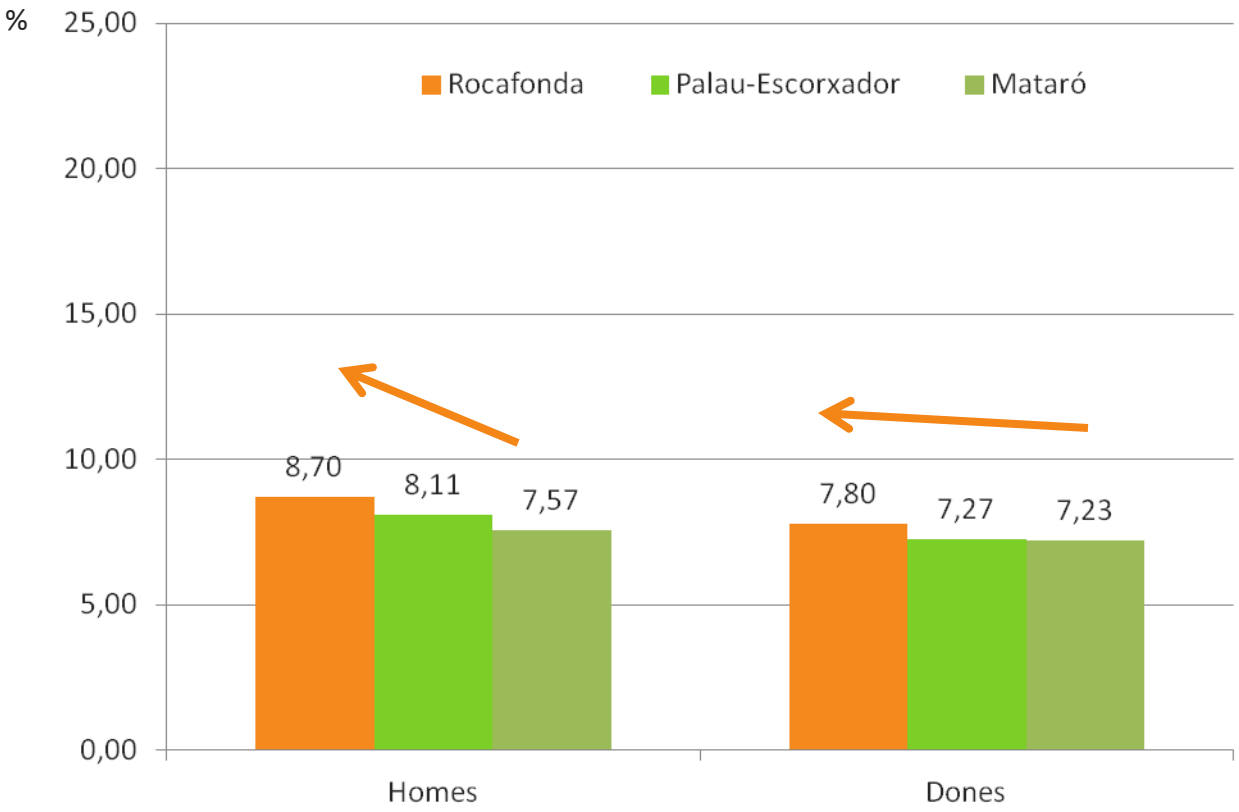

	Homes	Dones	Diferència
Total joves Rocafonda	988	885	103
Total joves Palau-Escorxador	569	510	59
Total joves Mataró	9.619	9.195	424

Font: Estudi de població a 1 de gener de 2018. Ajuntament de Mataró, 2018.

Descripció bàsica:

El total de la **població jove al barri de Rocafonda és de 1.873 , mentre que als barris de Palau-Escorxador la xifra és de 1.079**. Això indica que a Rocafonda un 16,50 % de la seva població i al Palau-Escorxador un 15.38% és jove. La mitjana a Mataró està per sota (14,81%).

Existeix una **escletxa de gènere** entre homes i dones joves, indicant una major presència d' homes sobre dones. Aquest paràmetre també es reprodueix per al conjunt de la ciutat .

El 2.32% del total de població de Mataró són joves residents als barris de Rocafonda i El Palau-Escorxador.

Distribució de la població major de 65 anys sobre la població total de referència.

N Rocafonda = 11.345
N Palau-Escorxador= 7.015
N Mataró = 127.014

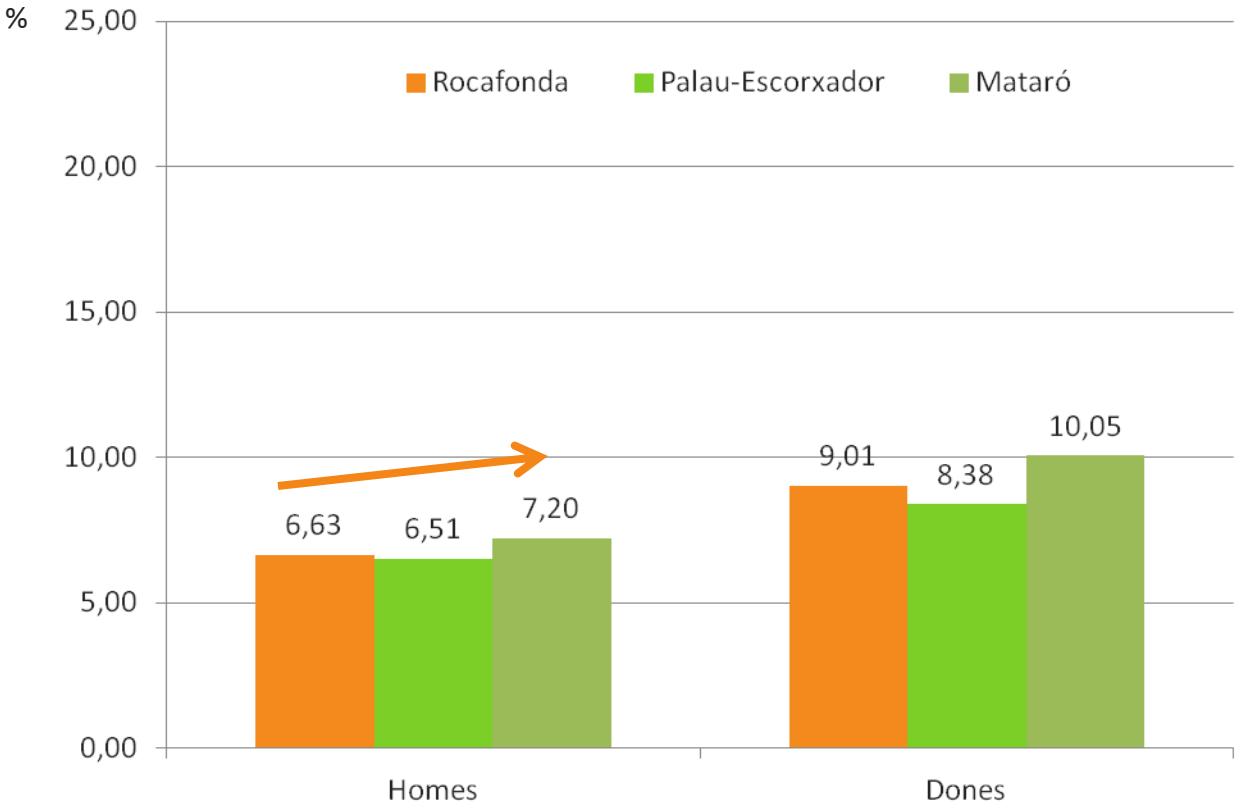

	Homes	Dones	Diferència
Rocafonda	753	1.023	270
Palau-Escorxador	457	588	131
Mataró	9.146	12.768	3.622

Font: Estudi de població a 1 de gener de 2018. Ajuntament de Mataró, 2018.

Descripció bàsica:

El 15,65% de la població del barri de Rocafonda està per sobre dels 65 anys, mentre que al barris de Palau-Escorxador la xifra és del 14.89%.

L'escletxa de gènere és molt accentuada i indica que hi ha un nombre major de dones en aquests grups d'edat.

En les cohorts d'edat per sobre dels 85 anys, la presència femenina gairebé dobla la masculina.

Aquest fenomen és similar a Mataró amb una escletxa similar, malgrat que en el conjunt ciutat hi ha una major presència de població envellida.

L'índex d'envelliment al barri de Rocafonda és de 0,85 , una mica més alt que el de Palau-Escorxador, que es situa al 0,79 mentre que a Mataró és de 1,02.*

2

ORIGEN DE LA POBLACIÓ

Distribució d'indicadors d'estructura segons lloc de naixement.

	Rocafonda			El Palau-Escorxador			Mataró		
Any/indicador	**2013**	**2018**	**Variació**	**2013**	**2018**	**Variació**	**2013**	**2018**	**Variació**
% població nascuda a Catalunya	46.23	47.88	3.57	51.28	53.46	4.3	61,56	63.07	2.45
% població nascuda Espanya	67.51	66.02	-2.21	68.98	**69.15**	0.25	83.51	**82.69**	-0.98
% nascuda a altres països i nacionalitat estrangera	19.47	19.23	-1.23	11.63	10.44	-10.23	13.58	15.63	15.09
%nascuda a altres països i nacionalitat espanyola	63.93	**66.36**	3.80	65.61	**70.45**	7.38	83.55	84.37	0.98
% nascuda a Espanya i nacionalitat estrangera	36.07	33.64	-6.74	34.39	29.55	-14.07	16.45	15.63	-4.98

Descripció bàsica:

Rocafonda és dels tres barris d'objecte de la diagnosi que té **menys població nascuda a Catalunya**, 17 punts percentuals per sota de la mitjana de Mataró. Una descripció similar a la de la població nascuda a Espanya.

Set de cada 10 persones nascudes en d'altres països a l'any 2018 i resident als barris, tenia la nacionalitat espanyola.

El context legal sobre regularitzacions, processos de nacionalització i el marc normatiu sobre naixements de pares estrangers ha condicionat els indicadors d'estructura.

Font: Estudi de població a 1 de gener de 2018. Ajuntament de Mataró, 2018.

Evolució del percentatge de població nascuda a d'altres països en el període 2001-2018.

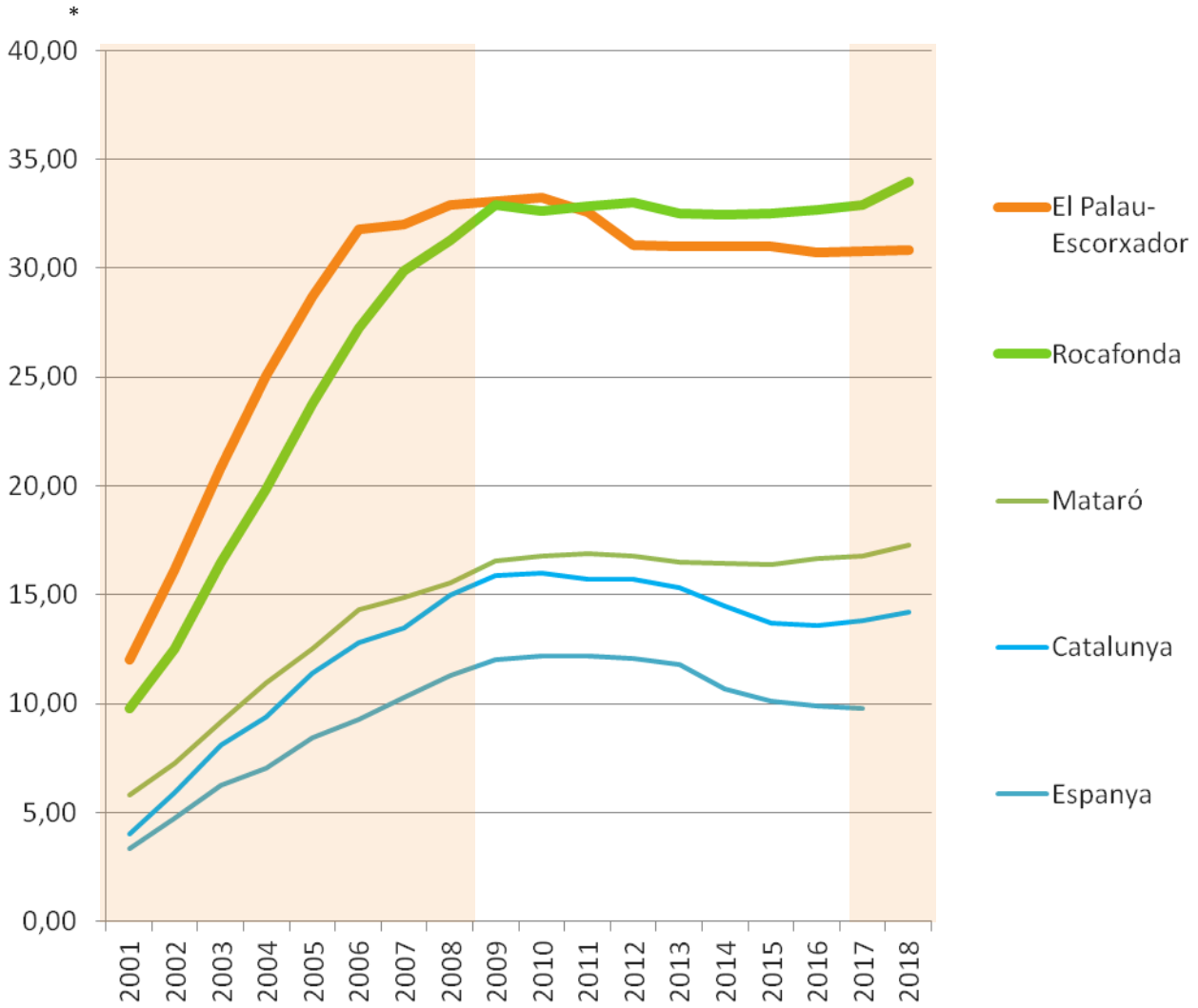

Descripció bàsica:

El gran creixement de la població nascuda a d'altres països a Rocafonda i El Palau-Escorxador va ser en la mateixa dinàmica que la resta del context mataroní, català i Espanyol.

Ara bé, el percentatge dels barris era **el doble de Catalunya i molt superior a la mitjana de Mataró**.

En el període 2001-2010 va ser quan el fenomen migratori va tenir **major dinamisme caracteritzat per la intensitat** en poc temps.

A partir de l'any 2015 hi ha un canvi de tendència i inicia a grans trets una tònica ascendent, sobretot a Rocafonda.

Font: Estudi de població a 1 de gener de 2018. Ajuntament de Mataró, 2018. INE i IDESCAT

Població nascuda a d'altres països segons barri, 2017

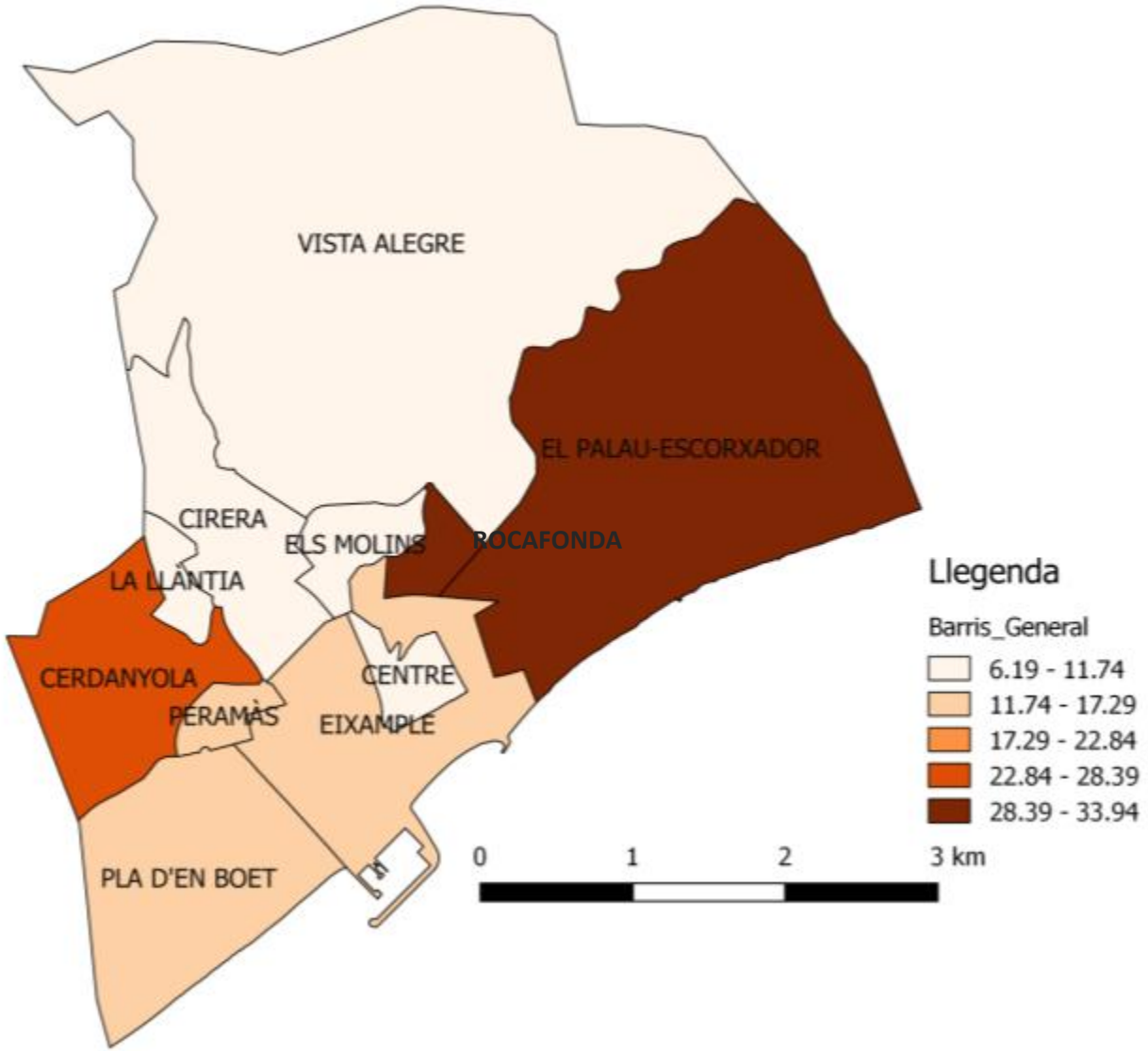

Descripció bàsica:

Malgrat la mitjana de Mataró de la població nascuda a d'altres països és de del 16,80%, als barris de Rocafonda, El Palau – Escorxador supera el 30%.

Malgrat que a nivell percentual Rocafonda i el Palau presenten un percentatge superior de població nascuda a d'altres països, a Cerdanyola hi ha major població a nivell numèric.

Segons seccions censals

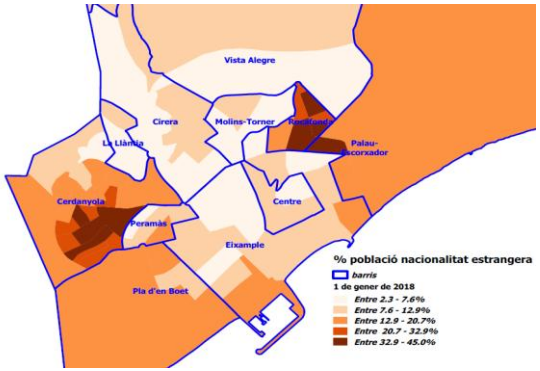

Font: Estudi de població a 1 de gener de 2018. Ajuntament de Mataró, 2018.

Distribució de la població estrangera segons nacionalitat

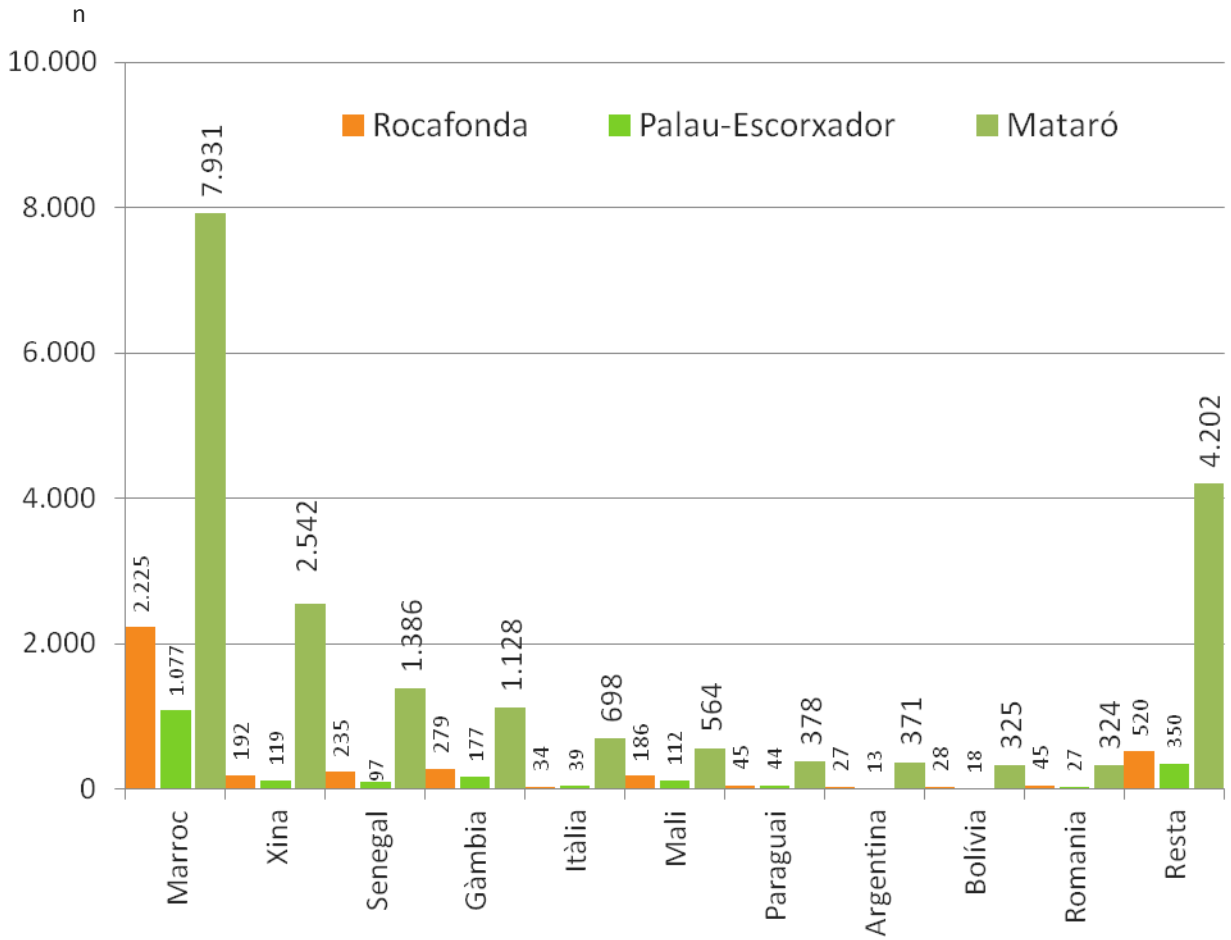

Barri	Total de població	Total població estrangera
Rocafonda	11.345	3.816
Palau-Escorxador	7.015	2.076
Mataró	127.014	19.849

Font: Estudi de població a 1 de gener de 2018. Ajuntament de Mataró, 2018.

Descripció bàsica:

El 33.64% de la població de Rocafonda i el 30,85% de El Palau-Escorxador té nacionalitat estrangera. Malgrat aquests percentatges, concentren el 29.66% del total d'estrangers que resideixen a la ciutat, ja que hi ha un pes notable numèricament per part del barri de Cerdanyola

Als barris existeixen una **diversitat molt àmplia de nacionalitats.**

La nacionalitat més present al barri de Rocafonda és la **del Marroc amb un 58.3 %,** seguida de la Xinesa amb un 5.03 %.

Als barris de El Palau-Escorxador es repeteix aquesta dinàmica , amb un 51.95% de població del Marroc, seguida per un 5.74% de població d'origen xinès.

Cal considerar que aquest percentatge és a data 2018 I que han hagut processos de regularització en el passat.

3

MOVIMENT DE POBLACIÓ

Caracterització dels moviments al barri de Rocafonda 2012-2018

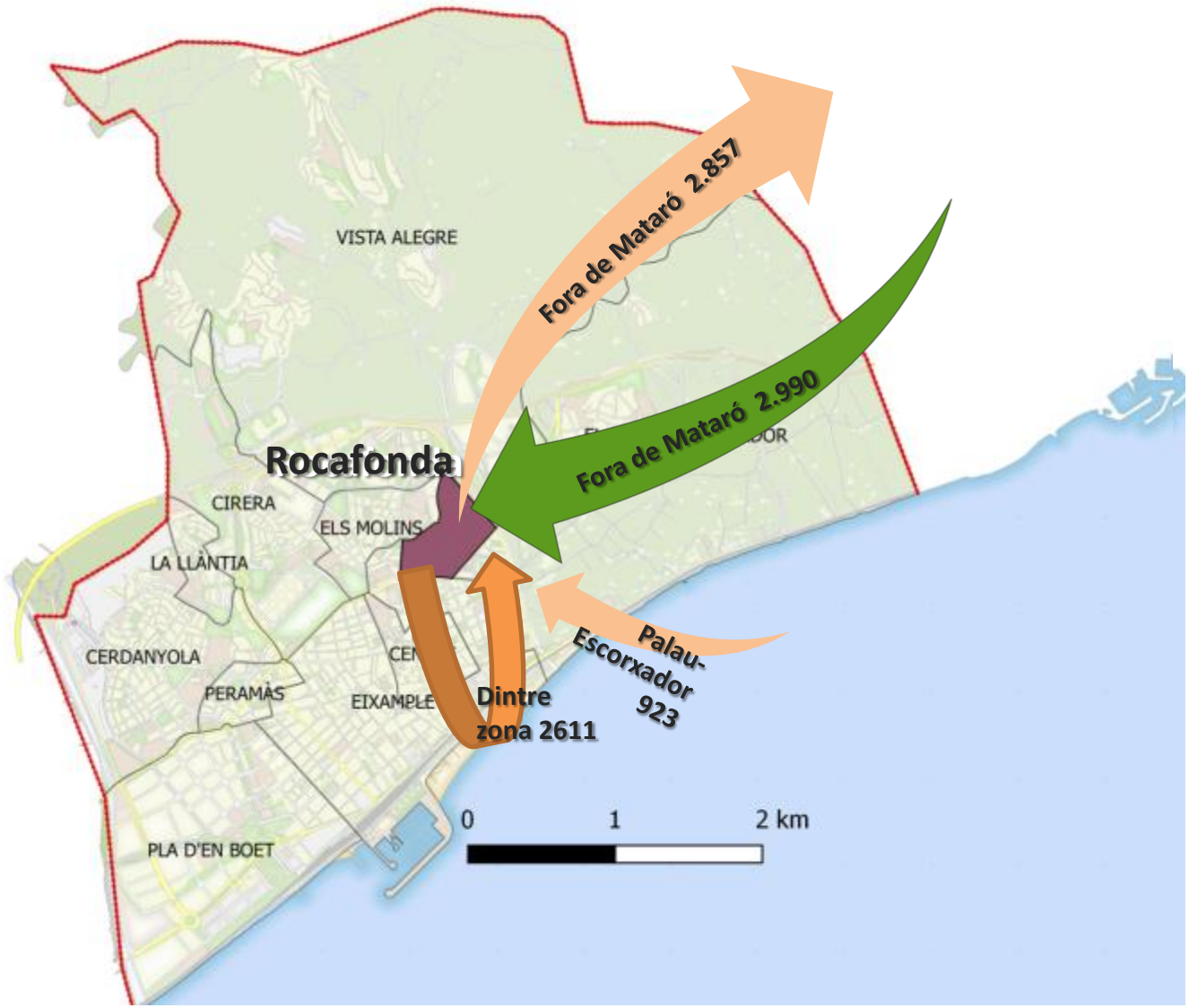

Descripció bàsica:

Durant el període 2013-2017, Mataró va comptabilitzar un total de 39.801 moviments interns a la ciutat. Rocafonda va ser el tercer barri de Mataró que més població va moure i rebre.

Un 11,07% del total dels moviments de la ciutat va cap a Rocafonda. D'aquests moviments, un 5.4% es produeix dins del mateix barri i el segueix un 1,61% de moviments cap a El Palau i l'Escorxador.

Els moviments de sortida des d'aquest barri cap a d'altres es un 11,23% del total de la ciutat. Sent destí el mateix barri, El Palau i l'Escorxador (1,61%,), Cerdanyola (1,20%) i Eixample (1,13%).

Això indica una **alta rotació de població dins del mateix espai geogràfic i social que és el barri**, essent una zona molt dinàmica, i sobretot perquè són zones **on no hi ha noves construccions.**

Font: Serveis d'Estudis i Planificació. Ajuntament de Mataró, 2018

Caracterització dels moviments als barris del Palau i l'Escorxador 2012-2018

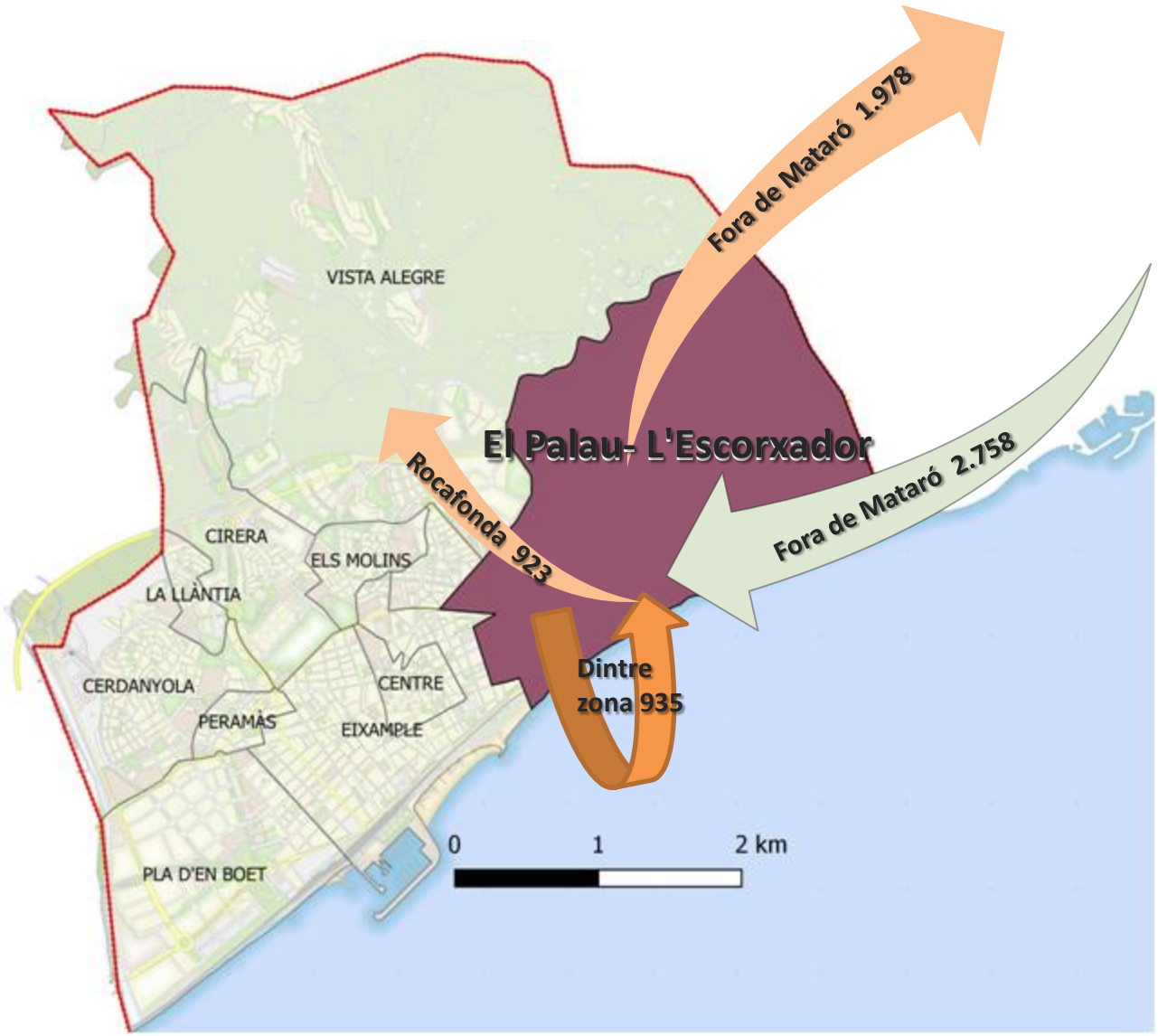

Descripció bàsica:

El moviment més gran que ocupa el 27,23% es dels habitants que marxen de El Palau a Rocafonda.

Cal senyalar que un 6,95% dels moviments son d'entrada als barris i en un 7% de sortida a altres municipis.

Tot i la mesura es fa de Palau i l'Escorxador, hi ha grans diferències.

La Urbanització i construcció de nous habitatges atrau població de fora de Mataró a l'Escorxador.

Font: Serveis d'Estudis i Planificació. Ajuntament de Mataró, 2018

4

ACTIVITAT SOCIOECONÒMICA

Diagnosi dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

Nivell d'instrucció per secció censal a Mataró, 2015

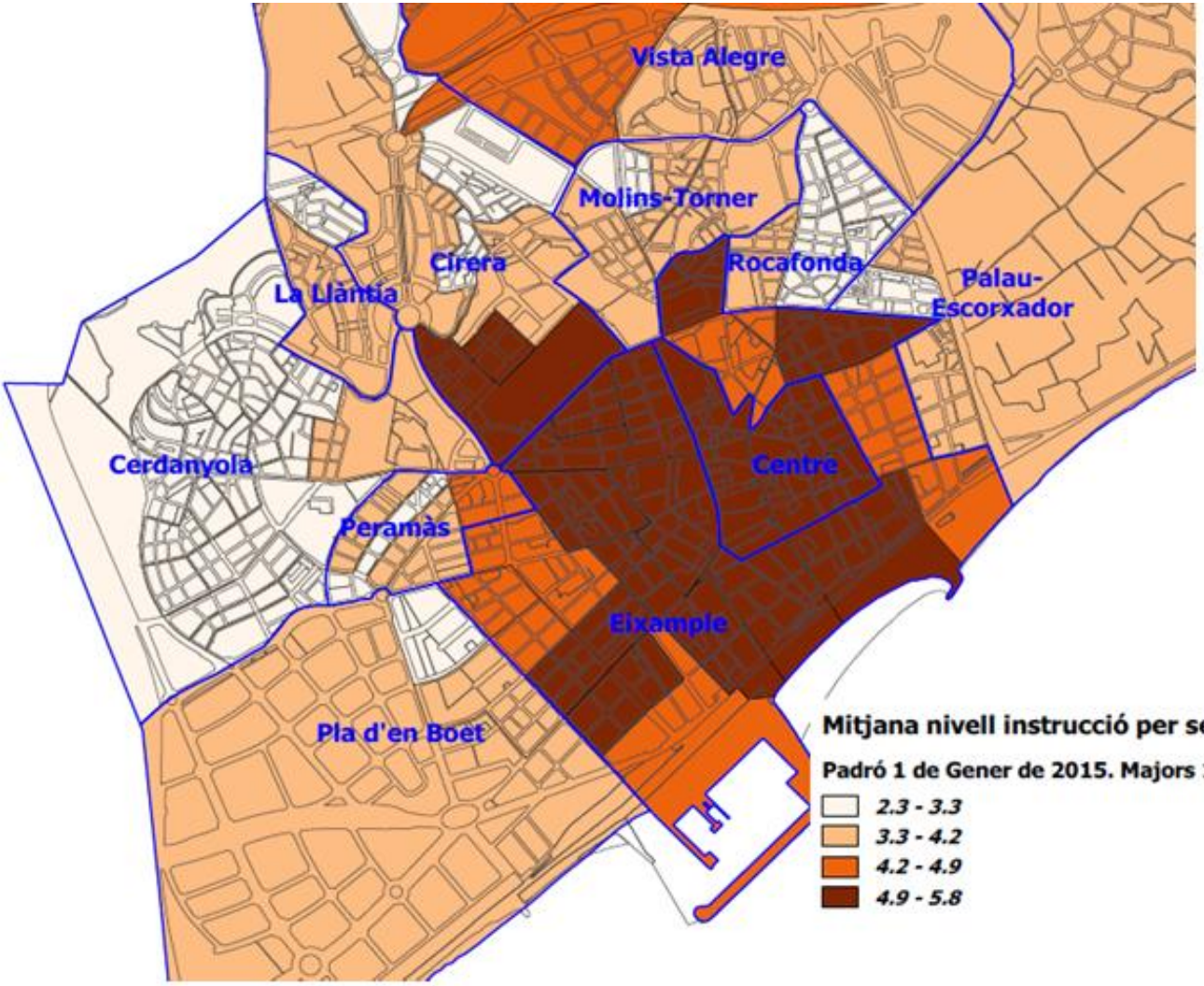

Descripció bàsica:

L'escala ascendent segons estudis acabats denota uns nivells d'instrucció per secció censal molt segregats a nivell de la ciutat de Mataró.*

Segons aquesta escala, els nivells d'instrucció **són més baixos en el barri** de Cerdanyola, una part de Cirera i Pla d'en Boet, però sobretot en **Rocafonda i el Palau.**

En termes comparatius entre el període 2011-2015 hi ha hagut una **davallada** en algun punt percentual en els barris de referència.

Apareix a partir de les dades del padró que es **detecten nivells d'instrucció baixos i d'analfabetisme** que feia temps no es veien a la ciutat.

Escala simplificada segons Cens

1. Analfabets
2. Sense estudis
3. Primer grau sense completar EGB, ESO o Batx.
4. ESO, Batxillerat Elemental, ESO, EGB i Graduat
5. Batxillerat Superior
6. FP grau mitjà
7. FP grau superior
8. Diplomatura, enginyeria tècnica,
9. Llicenciatura o enginyeria
10. Doctorat

•Cal considerar que el padró subestima els nivells d'instrucció atès que bona part de la població no notifica els canvis de nivell.

Font: Estimació dels nivells d'instrucció per secció censal. Servei d'Estratègia i Governança. Ajuntament de Mataró.

Mitjana d'ingressos anuals per codi postal

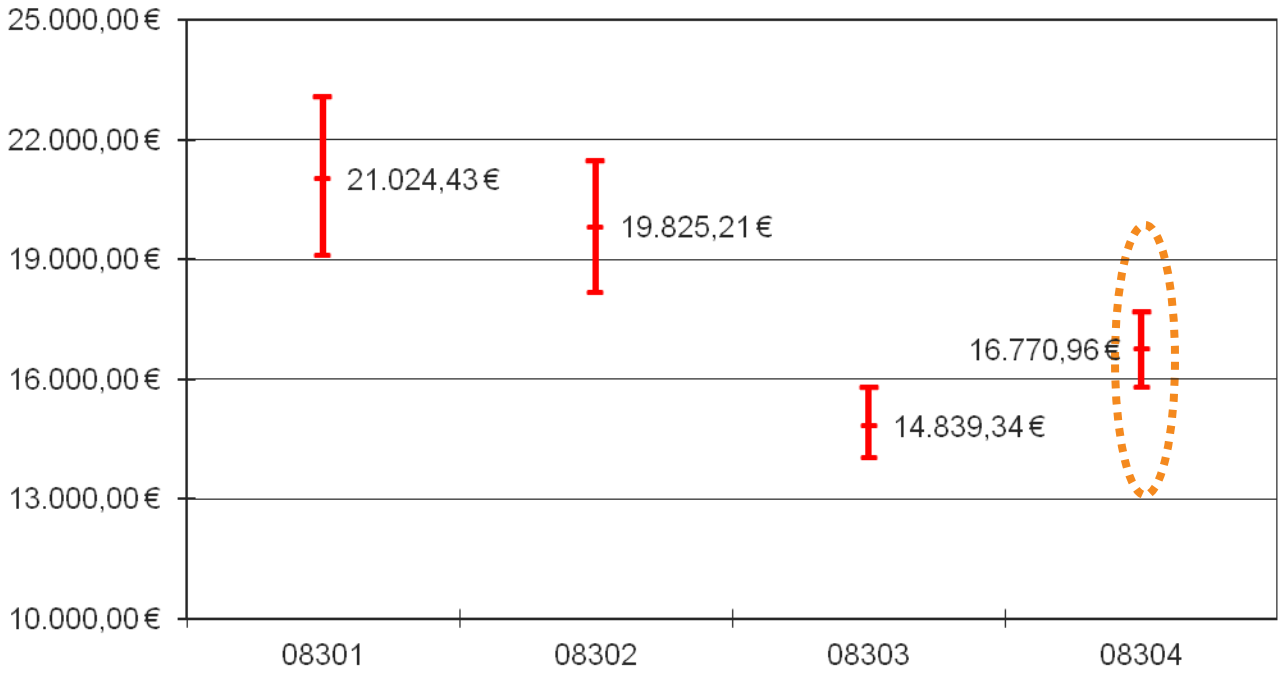

Descripció bàsica:

El codi postal 08303, que correspon a Cerdanyola, presenta la mitjana d'ingressos anuals més baixos.

El codi postal 08304 es molt ampli i és una zona molt àmplia. Malgrat això **els valors també es concentren propers no havent gran dispersió** i són aquests estadísticament significatius.

En altres codis postal a més de ser valors més elevats, la dispersió en el nivell d'ingressos anuals és molt més alta.

Cal considerar que les rendes del capital i no declarants no estan recollits en aquesta informació.

Font: Estimació dels nivells de renda per secció censal. Any de referència 2015. Estudi de vides laborals. Servei d'Estratègia i Governança. Ajuntament de Mataró.,2018

Distribució del nivell socioeconòmic per ABS

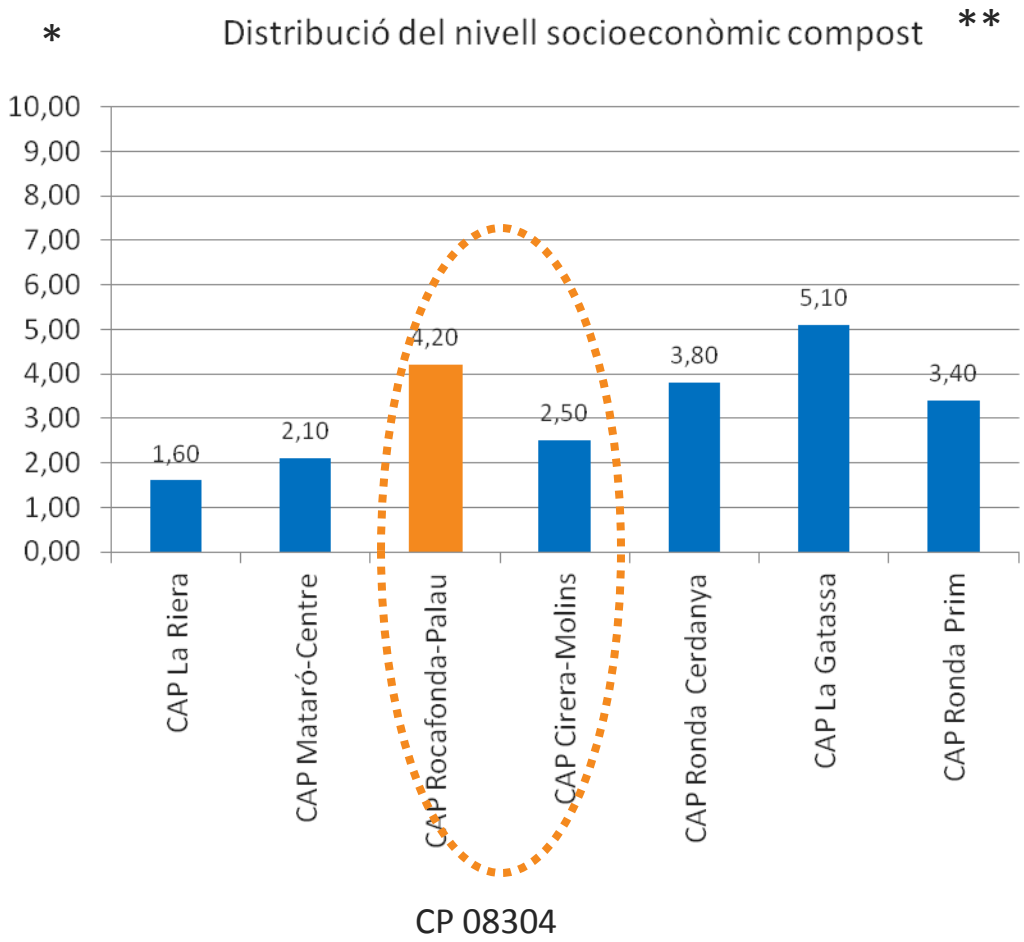

Distribució ABS a Mataró

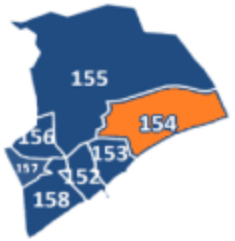

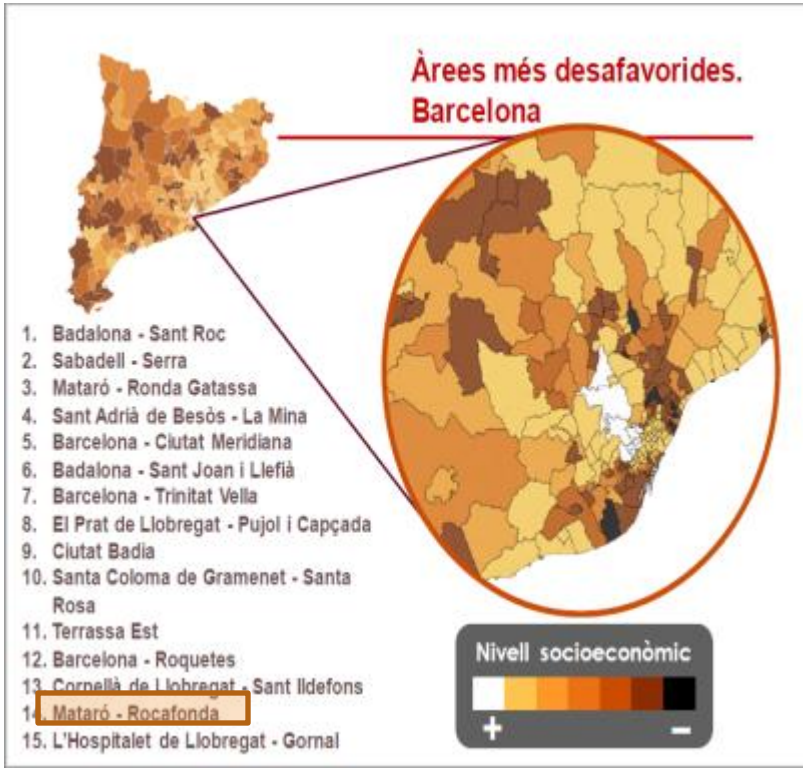

** Aquest índex recull l'efecte de factors demogràfics i socials en les necessitats de salut i la pressió assistencial. Es calcula a partir dels factors envelliment, socioeconòmic i morbilitat. Això dona un índex de privació. A més privació més pressió assistencial a l'atenció primària.

Font: *Aquas*. Referència 1 Maresme Central. Departament de Salut, any de referència 2017.

Distribució percentual de l'atur registrat a la ciutat per a població de 16 a 64 anys, segons codi postal, juny 2018.

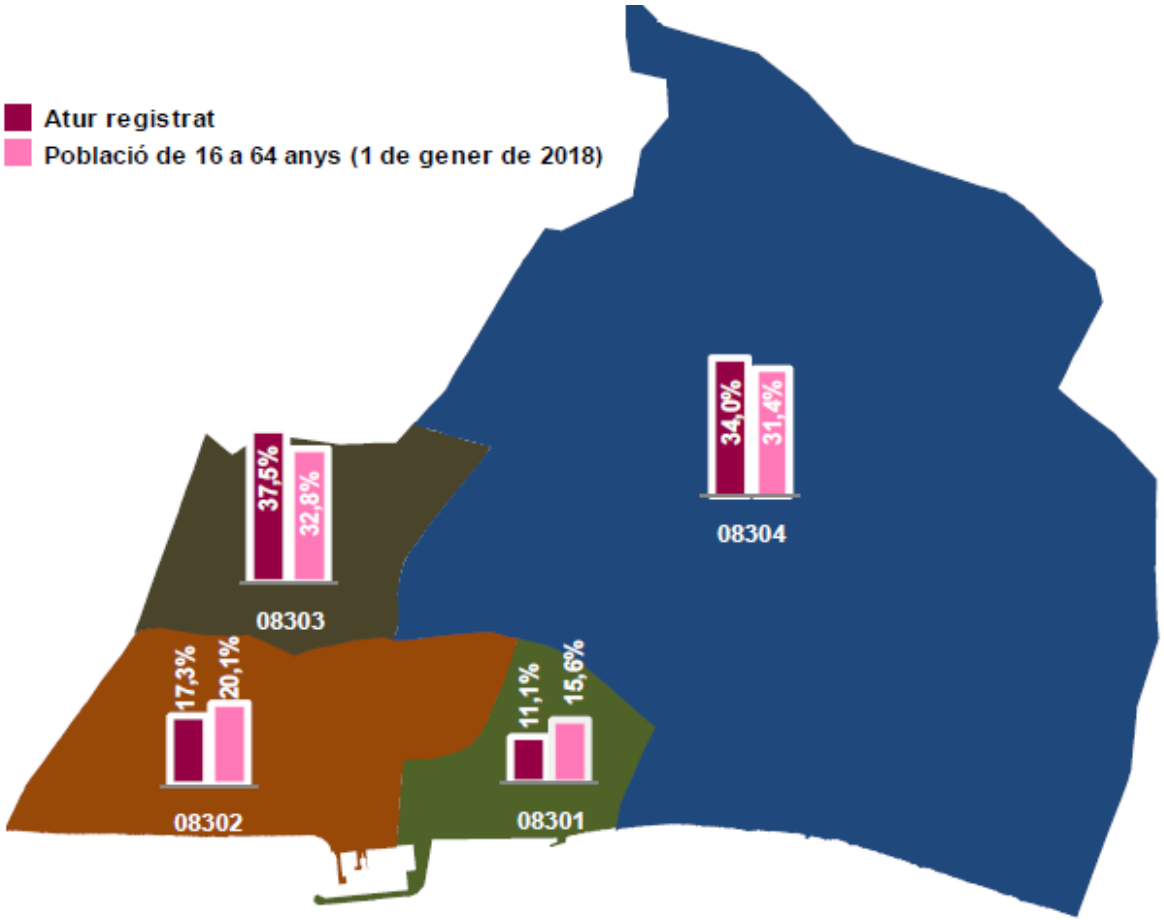

Descripció bàsica:

Segons l'Observatori del Mercat de Treball hi havia a Mataró al mes de juny de 2018, 9.239 persones aturades.

D'aquest nombre de persones, **un 58,32% no cobren cap prestació o subsidi per desocupació.**

Des de l'any 2015 aquest nombre ha anat baixant de manera sostinguda, ja que en aquest any de referència hi havia més de 12 mil persones en situació d'atur a la ciutat.

Al codi postal 08304, que compren els barris de Rocafonda, el Palau, Molins-Torner, La Llàntia i Cirera, el percentatge d'atur **va ser del 34,02% del total de la ciutat.**

Al disposar de dades per codi postal no es pot baixar al detall de barris, i al estar englobat amb d'altres no es pot apreciar el seu efecte real. S'estima que una gran part es concentren als barris objecte d'aquesta diagnosi.

Font: Observatori del Mercat de Treball nº 179. Servei de d'Estratègia i Avaluació. Ajuntament de Mataró, 2018.

Distribució percentual de l'atur registrat a la ciutat per a població estrangera de 16 a 64 anys, segons codi postal, juny 2018.

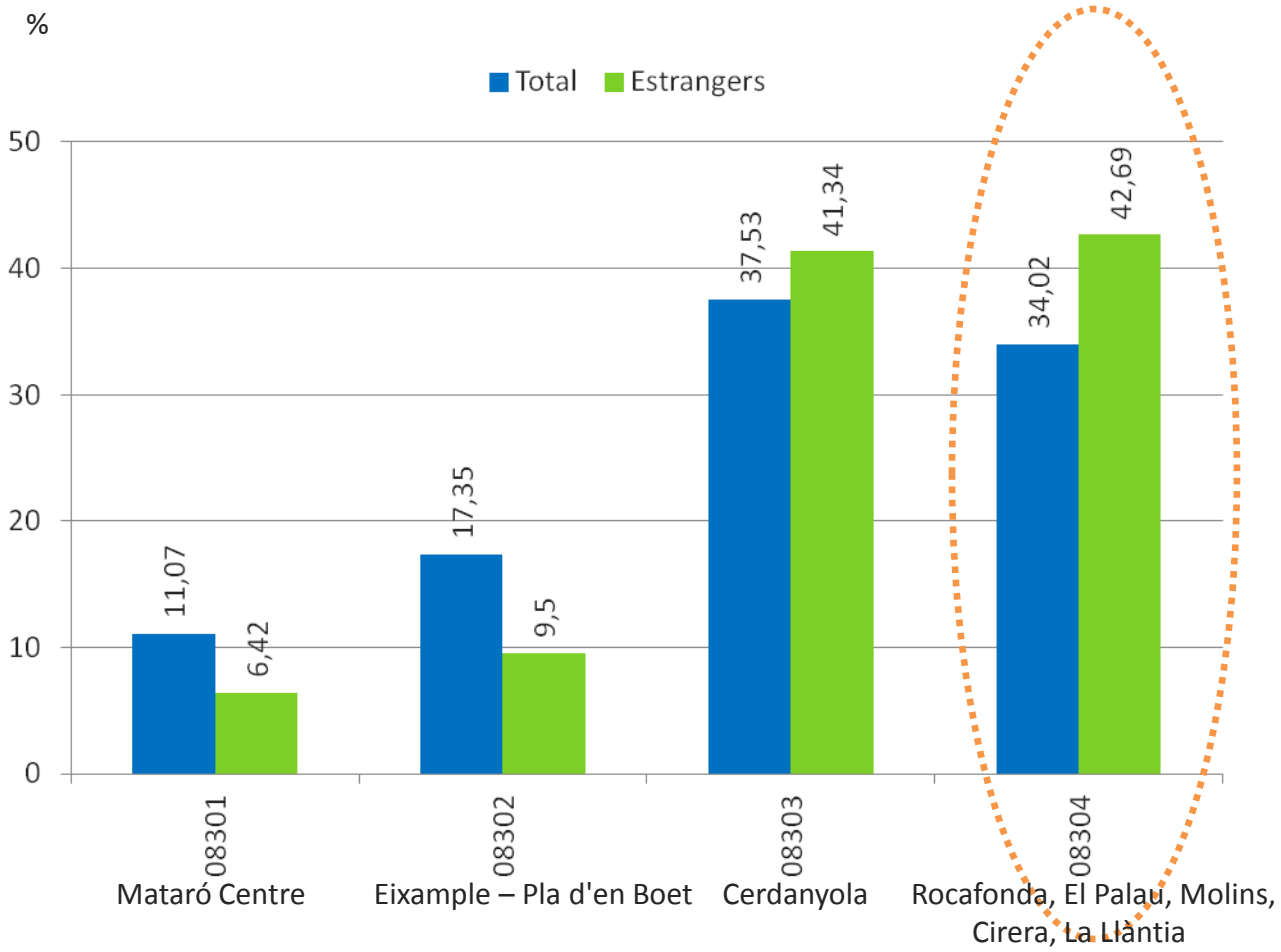

Descripció bàsica:

Al mes de juny de 2018 hi havia 1.916 persones estrangeres amb residència a la ciutat registrats com a demandants d'ocupació.

Això volia dir que la població estrangera aturada era el 22,35% del total a la ciutat. D'aquests **el 94,62 % eren extracomunitaris.**

En el cas del codi postal 08304, la població **estrangera aturada ascendia fins el 28,05% del total de la ciutat.**

Font: Observatori del Mercat de Treball nº 179. Servei de d'Estratègia i Avaluació. Ajuntament de Mataró., 2018.

Evolució dels subsectors ocupacionals de la població assalariada de Mataró, 1er trimestre 2008-2018.

Sectors amb major guany	CCAE	març 2008	març 2018	Incr.%	Var.
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	84	1.294	2.311	78,59%	1017
Educació	85	2.034	2.642	29,89%	608
Serveis d'allotjament i de restauració	55 i 56	1.606	2.138	33,13%	532
Activitats administratives d'oficina	82	68	450	561,76%	382
Activitats sanitàries i serveis socials	86 i 87 i 88	5.251	5.530	5,31%	279
Sectors amb major pèrdua	**CCAE**	**març 2008**	**març 2018**	**Incr.%**	**Var.**
Construcció	41 i 42 i 43	3.932	1.563	-60,25%	-2.369
Indústria tèxtil i de la confecció	13 i 14	3.410	2.317	-32,05%	-1.093
Comerç engròs i detall	45 i 46 i 47	7.093	6.287	-11,36%	-806
Activitats relacionades amb l'ocupació	78	585	63	-89,23%	-522
Transport terrestre	49	757	369	-51,25%	-388

No es disposen dades per codi postal ni per barris, però la destrucció dels llocs de treball de la construcció va tenir especial **incidència en la població masculina migrant del barris**, així com de la indústria de la confecció en dones. En un menor grau també es va denotar en el cas del comerç.

S'afegia a aquet element **nivell baixos de competència i menor nivell d'instrucció**, el que va costar més a la reorientació de la població que va perdre el lloc de treball durant l'etapa 2010-2013.

Es desconeix el tipus de temporalitat i com és la precarietat de la població que s'insereix o es reinsereix al mercat de treball.

Descripció bàsica:

En els darrers deu any **el mercat de treball de Mataró**, així com el català i espanyol **ha anat transformant-se** i seguint la senda de dècades anteriors.

La desregulació, temporalitat i l'economia de plataforma han estat unes característiques important en un mercat de treball altament dualitzat i segmentat.

En el cas de Mataró en la darrera dècada s'ha passat de 26.030 persones assalariades a 23.670.

Els sectors de l'administració pública, defensa i S.S. Obligatòria han incrementat en més d'un miler de treballadors/res, seguit d'un creixement notable de l'educació i serveis d'allotjament i de restauració.

D'altra banda **sectors com la construcció han perdut més de dos mil llocs de treball**, i un miler de la industria tèxtil i de la confecció.

*Cal tenir en compte que la població assalariada es compta en funció del municipi on es registra l'empresa. Prudència predictiva

Font: Servei d'Estratègia i Governança. Ajuntament de Mataró, març de 2018.

Nombre establiments comercials per barris 2017

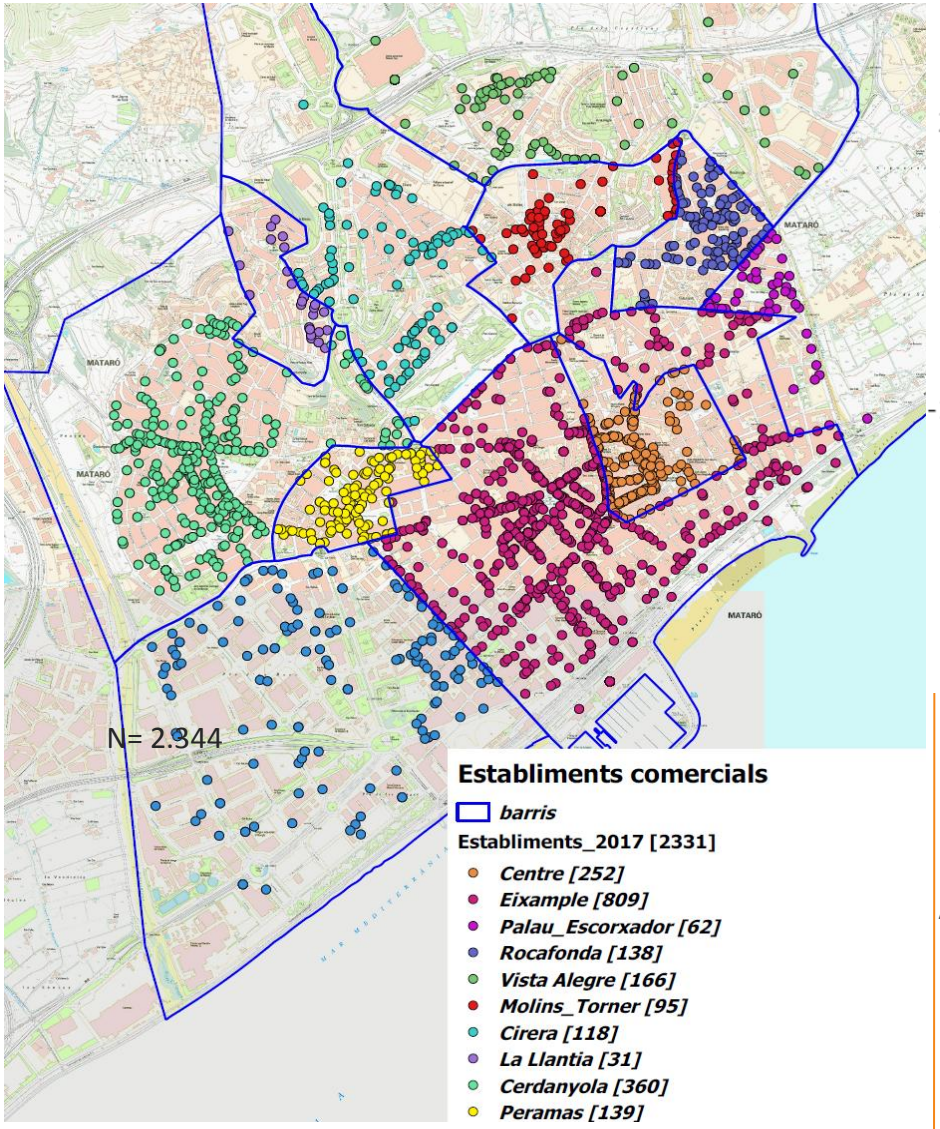

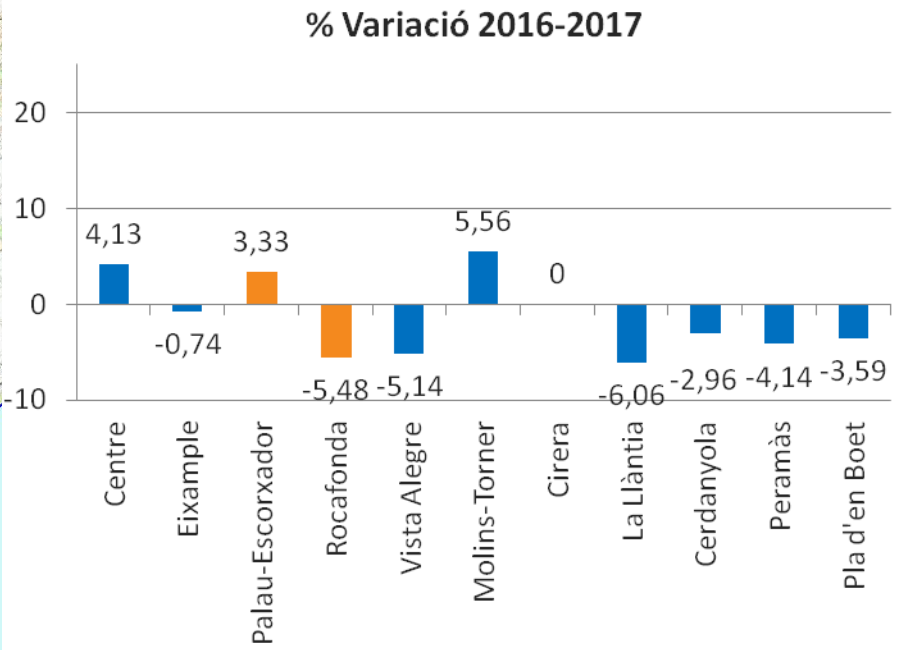

Descripció bàsica:

Les activitats mapificades són: alimentari quotidià, quotidià no alimentari, equipament de la persona, equipament de la llar, comerç mixt, lleure i cultura, automoció i carburants, hostaleria i restauració i altres.

L'Eixample és el barri de Mataró amb més concentració d'activitat comercial.

A Rocafonda la taxa d'establiments per mil habitants és de 12,5%, comptant amb un total de 138 establiments. És significativa la variació en negatiu que ha patit el barri.

El Palau i l'Escorxador compta amb una taxa d'establiments per mil habitants del 8,9%, essent 62 el nombre total. Aquest barris, en canvi han crescut un 3,33% en relació al 2016

Font: Elaboració pel SEP a partir de les dades de la brossa comercial. Ajuntament de Mataró, any de referència 2015.

5

HABITATGE

Distribució del nombre d'habitatge a Mataró segons barris

N de Mataró = 49.337 habitatges

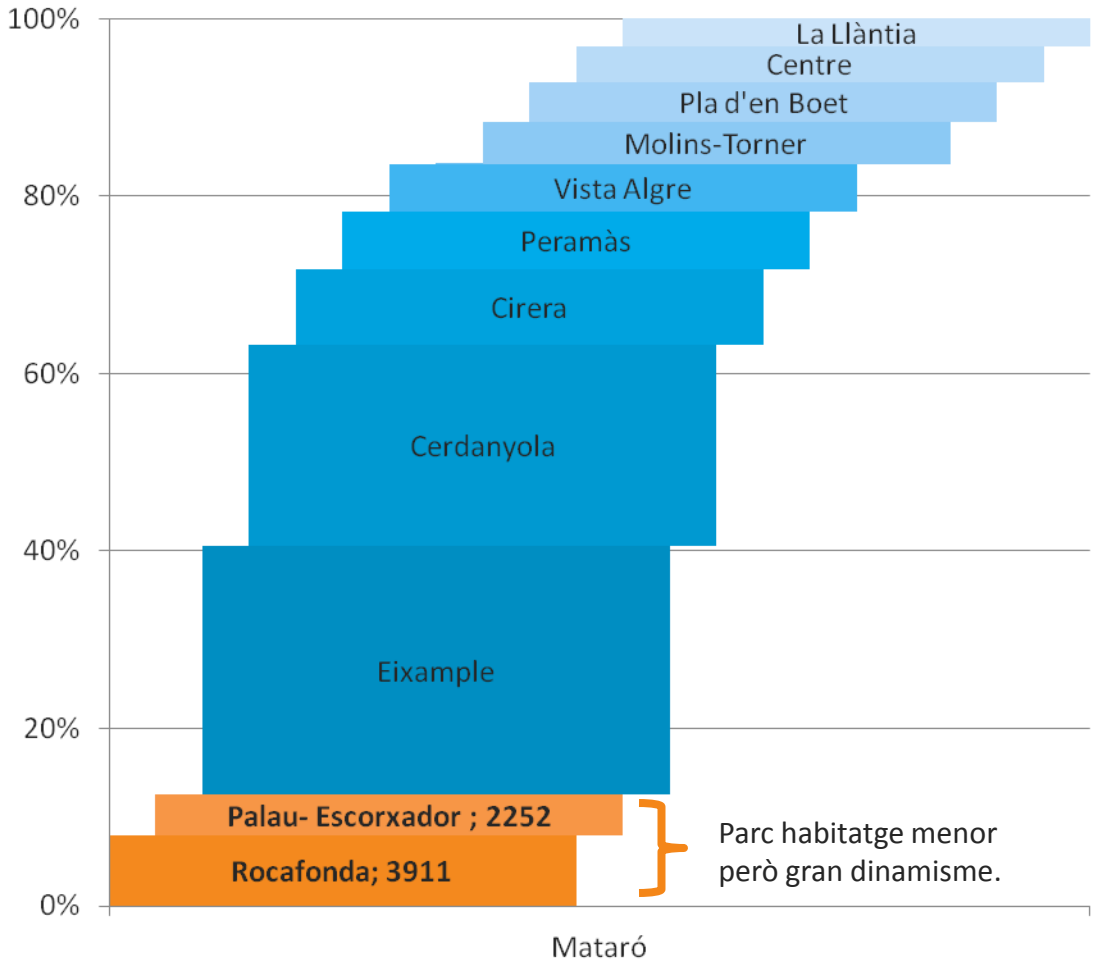

Descripció bàsica:

Mataró compta amb 49.337 habitatges. Actualment la zona amb major nombre d'habitatges de la ciutat és l'Eixample, seguit de Cerdanyola.

El **7.93 %** dels habitatges de Mataró es situen al barri de Rocafonda, essent el quart barri amb major número d'habitatges. El barris de Palau i Escorxador tenen un **5,07 %** dels habitatges de Mataró

Aquests barris tenen característiques força específiques, tant pel que fa a trama urbana fruit d'un urbanisme caòtic i poc planificat de l'etapa constructiva , com la tipologia edificatòria i dimensió.

.Trobem teixits amb característiques diverses segons el seu origen. Des dels blocs d'habitatges anteriors al 1950 del Grup Les Santes i Federico Mayo, la zona urbanitzada a partir del 1960 contigua a Rocafonda amb edificis poligonals i alts, edificis al voltant de la Plaça del Palau, així com les illes urbanitzades recentment, a partir del 1995, a la Ronda Cervantes.

El tipus d'urbanització i les característiques dels edificis, juntament amb el dinamisme del mercat i els fenòmens demogràfics i la darrera crisi han tingut incidència sobre els habitatges als barris.

Font: Estudi de població a 1 de gener de 2017. Servei d'Estratègia i Governança. Ajuntament de Mataró

Evolució del preu d'habitatge nou a Mataró 2000-2018 comparat amb Barcelona ciutat.

Preu de Habitatge nou

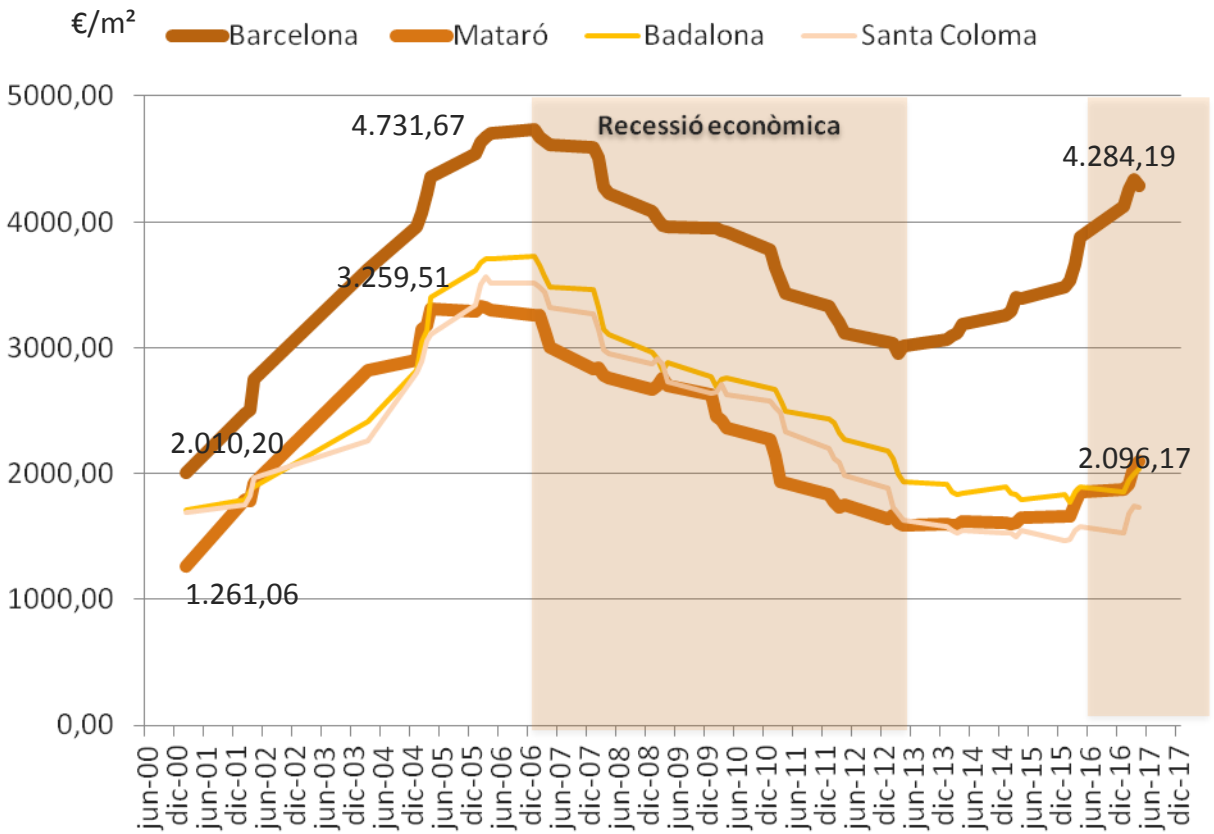

L'evolució del **preu de l'habitatge** de nova construcció va ascendir de manera estrepitosa durant **l'etapa d'expansió econòmica** fins l'any 2007.

A Barcelona aquest increment va ser del 135,34% i a Mataró de 158,44%. Així doncs, el preu del metre quadrat de l'habitatge nou gairebé es va doblar en 7 anys.

Amb la crisi del sector de la construcció l'oferta va caure i es va notar en la davallada de preus fins a l'any 2016 quan va començar a ascendir, molt marcat sobretot a Barcelona ciutat.

Al maig **de 2018 els preus de l'obra nova a Mataró era de 2.105,00€** segons preus taxats.

Cal remarcar que malgrat la comparativa, Barcelona ciutat marca tendència, però hi ha altres molts factors i distorsiona també la província de Barcelona.

Font: *Estudio de evolución de la vivienda en España Idealista.com* i Evolución de precios de la vivienda nueva por municipos de Tasación ST., novembre de 2018.

L'efecte de la perifèria. L'habitatge de segona mà a la província de Barcelona, 2018

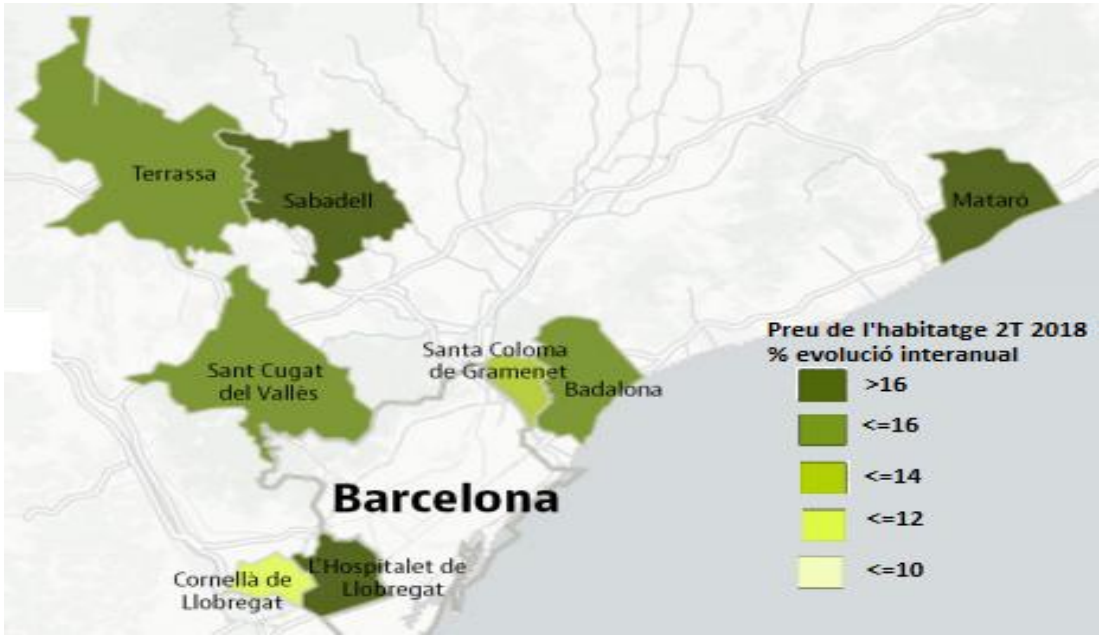

Municipi	Juny 2017	Març 2018	Juny 2019	Variació anual	Variació trimestral
Espanya	1.554	1.621	1.664	7	2,7
Catalunya	963	2.146	2.236	13,9	4,2
Barcelona Província	2.340	2.650	2.787	19.1	5,2
Barcelona ciutat	4.253	4.334	4.400	3,4	1,5
Mataró	1.759	1.910	2.061	**17,2**	7,5

Font: Estudi d'evolució dels preus de l'habitatge de segona mà. Idealista, juliol de 2018.

Habitualment els estudis sobre preus d'habitatge de segona mà es concentren en grans ciutats, però gràcies a l'informe trimestral d'idealista.com es pot fer una anàlisi de les perifèries.

Barcelona al 2018 passa a ser la província més cara d'Espanya amb 4.400€ /m² i amb un creixement interanual del 3,4%. Una variació baixa comparada amb les 8 grans ciutats properes i que agrupen 1,3 milions de persones.

L'evolució d'aquests municipis va ser molt superior a Barcelona destacant el cas de la capital del Maresme. Hi havia un efecte d'expulsió cap a les perifèries de població bàsicament per l'efecte preu més assequible.

A Mataró el de l'habitatge de segona mà no era el més car en comparació a la resta de ciutats, però si que **va pujar per primera vegada per sobre dels 2.000€/m² i va denotar el major increment de la zona** perifèrica de Barcelona.

Al primer trimestre de 2018 el preu del m² d'habitatge de segona mà a Mataró era de mitjana 1.666 €.

Evolució del preu de l'habitatge de venda i lloguer a Mataró 2010-2018

Preu comparat de l'habitatge de lloguer

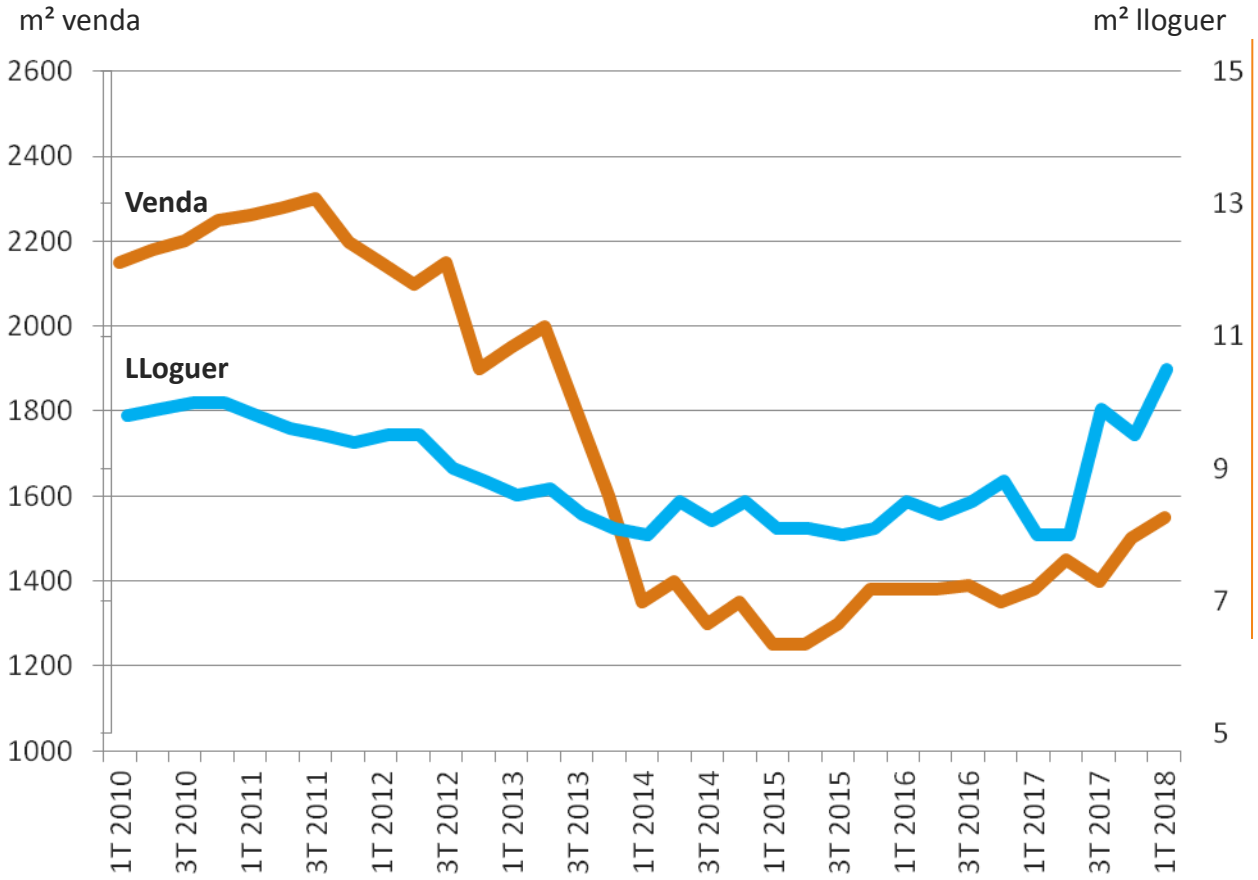

La crisi socioeconòmica iniciada l'any 2007 va incidir a partir de l'any 2010 de manera considerable també en el mercat de l'habitatge i els seus àmbits relacionats.

La venda d'habitatges i el seu preu va davallar a Mataró fins l'any 2015. A partir d'aquest any va començar a repuntar de forma suau augmentant fins un 19% interanualment al darrer trimestre del 2017.

El nombre d'habitatges venuts a l'any 2017 va assolir els del 2013, però només era el 40% dels que s'havien venut per any abans de la crisi, per exemple l'any 2004.

El **lloguer** va mantenir-se en baixada de preus de manera suau fins provocar un canvi de tendència a l'any 2017 on els preus del lloguer es van disparar fins arribar els valors anteriors a la crisi. Un fenomen com a conseqüència de diferents factors però va incidir molt l'efecte context Barcelona fent que **els preus pugessin fins un 32% en els darrers anys.**

Font: Estudi dels preus del lloguer i la venda d'habitatges a Mataró 2010-2018. OCU, idealista.com i Tinsa. Maig de 2018.

Oferta d'habitatges en propietat per barris, 2016

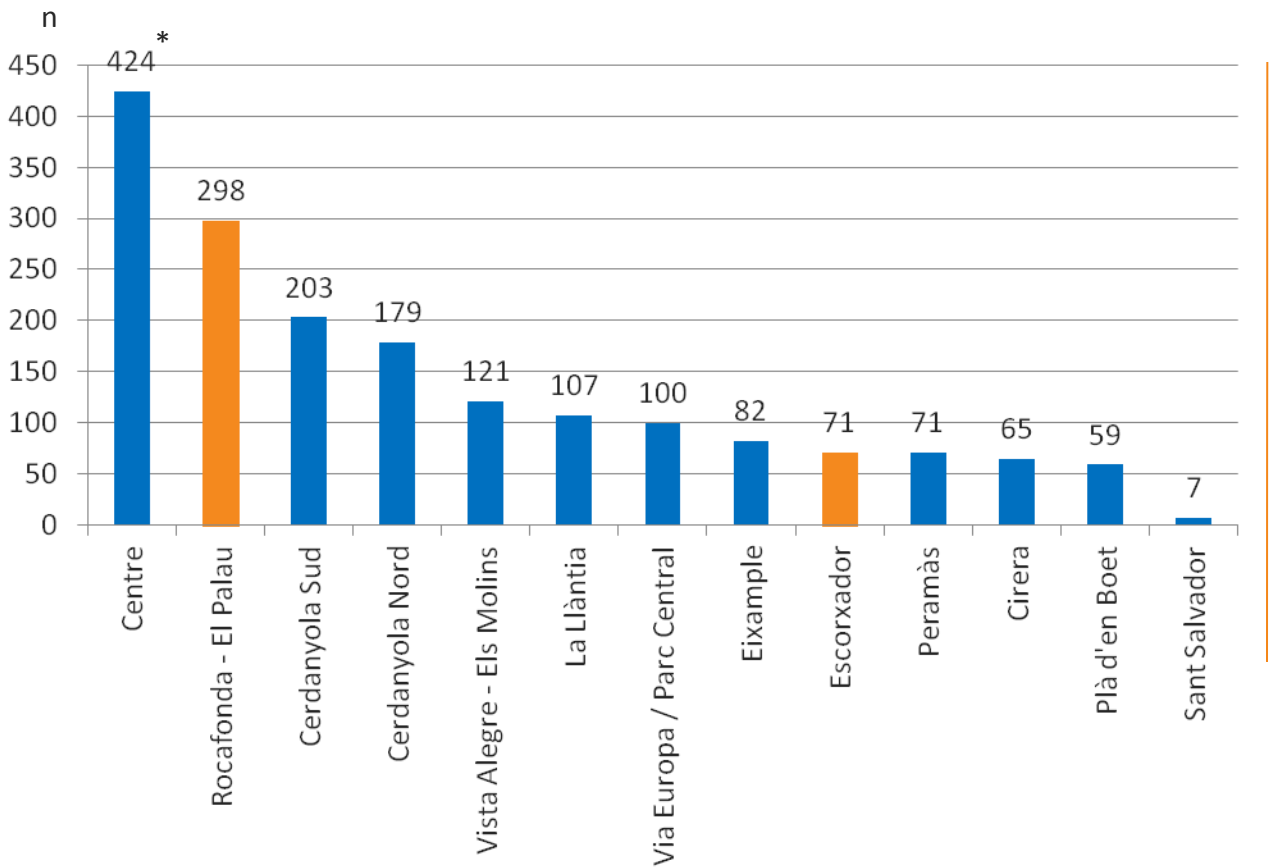

S'estima que a l'any 2016 es van posar en oferta un total de 1.787 habitatges de propietat a Mataró.

El Centre era la zona on major oferta hi havia a l'any de referència i on hi havia la major proporció en relació al nombre total d'habitatges de la zona. Cal considerar que aquí també hi havia incidència de la zona Eixample.

En relació a l'oferta d'habitatges, de propietaris/àries que posaven el seu pis al mercat, s'observava que **Rocafonda i el Palau eren la segona zona de la ciutat amb major oferta** (considerant la divisió entre Cerdanyola Nord i Sud).

En el cas de l'Escorxador hi havia menys oferta, també perquè és menor el parc d'habitatges i hi ha una major oferta d'habitatge nou en la zona.

* No es disposa d'informació de quin d'aquests habitatges es van vendre finalment, ni el temps que va transcórrer, així com els motius de posar-ho al mercat. Cal tenir en compte el possible efecte de l'Eixample sobre el barri Centre

Font: Pla Local d'Habitatge 2018-2023 Ajuntament de Mataró p.51 extret de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Gerència de Serveis d'Habitatge. Urbanisme i Activitats de la Diputació de Barcelona, Annex estadístic d'habitatge, apartat 11.

Preu estimat de venda per un habitatge de 90 m² a Mataró segons Barris, maig 2018

Preu de l'habitatge Per barris

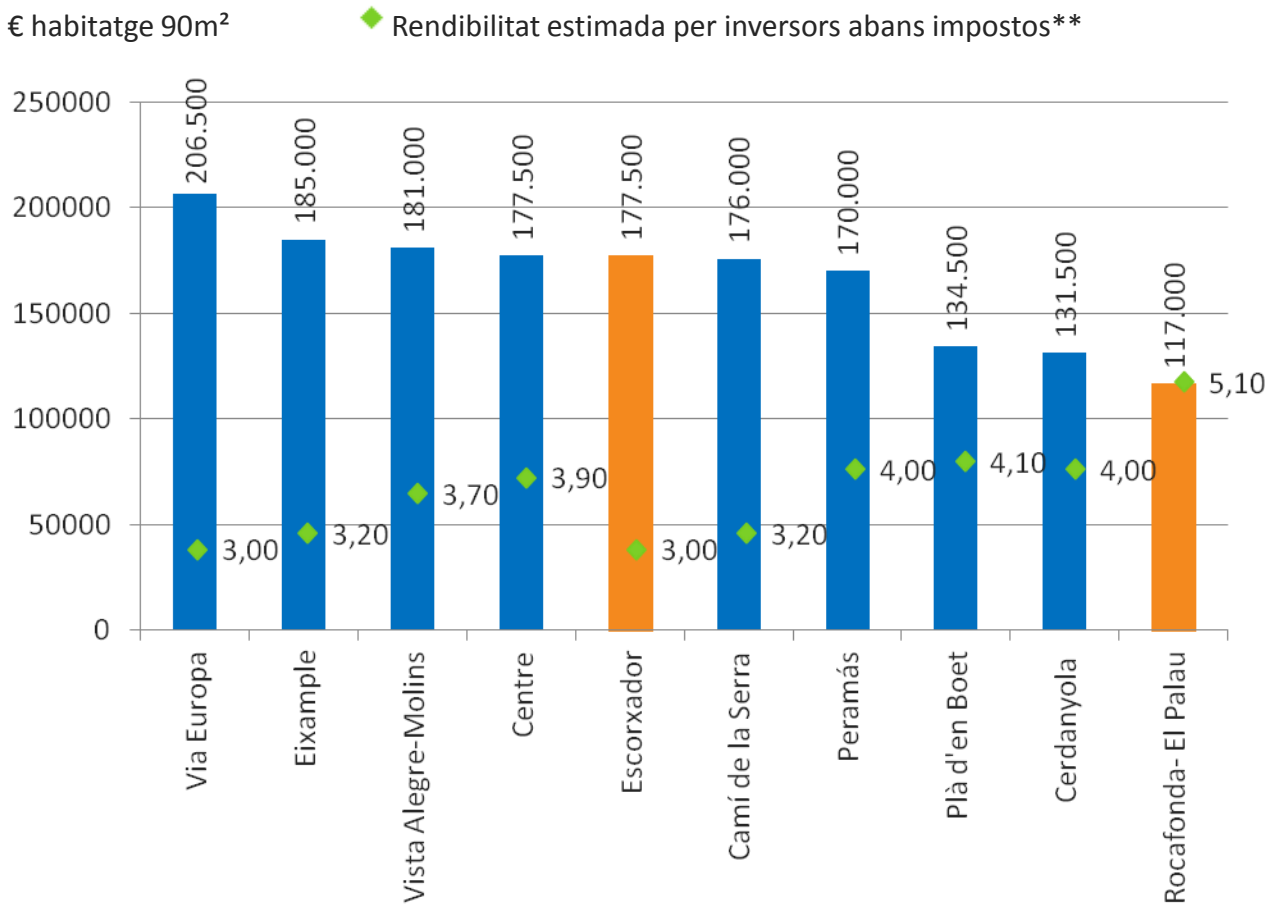

En el preu de l'habitatge estimat no s'ha considerar l'esforç econòmic de compra per a les famílies.

*No inclou els habitatge venuts per entitats financeres

** càlcul fet per l'OCU per a inversors que cerquen una rendibilitat anual en compra per venda o lloguer posterior.

Font: Estudi dels preus del lloguer i la venda d'habitatges a Mataró 2010-2018. OCU. Maig de 2018

Segons les dades estandaritzades per barris i per habitatges de 90m² s'aprecia com **Rocafonda i el Palau ofereixen els preus més baixos** en comparació a la resta de barris.

L'Escorxador està a la mitjana de la ciutat atès la influència de la zona nova de l'Eix Herrera, que inclou habitatge nou.

Els barris com objecte d'especulació.

Els consells que faciliten entitats i administracions de finques a inversors accentuen que l**a zona més rendible de Mataró** per a l'any 2018 era el barri de Rocafonda i el Palau.

Això vol dir que incidien a una rendibilitat de compra a curt termini a diferència d'altres barris on la rendibilitat és menor i més llarg termini. A més, aconsellen als inversos negociar els preus a la baixa a tenor dels preus de mercat.

Per tant apunten al **barri com espai de rendibilitat econòmica i no com a ús social** de l'habitatge podent incidir en la dinàmica de la venda de la zona.

Preu mensual estimat de lloguer per un habitatge de 90 m² segons Barris, maig 2018

Preu comparat de l'habitatge de lloguer

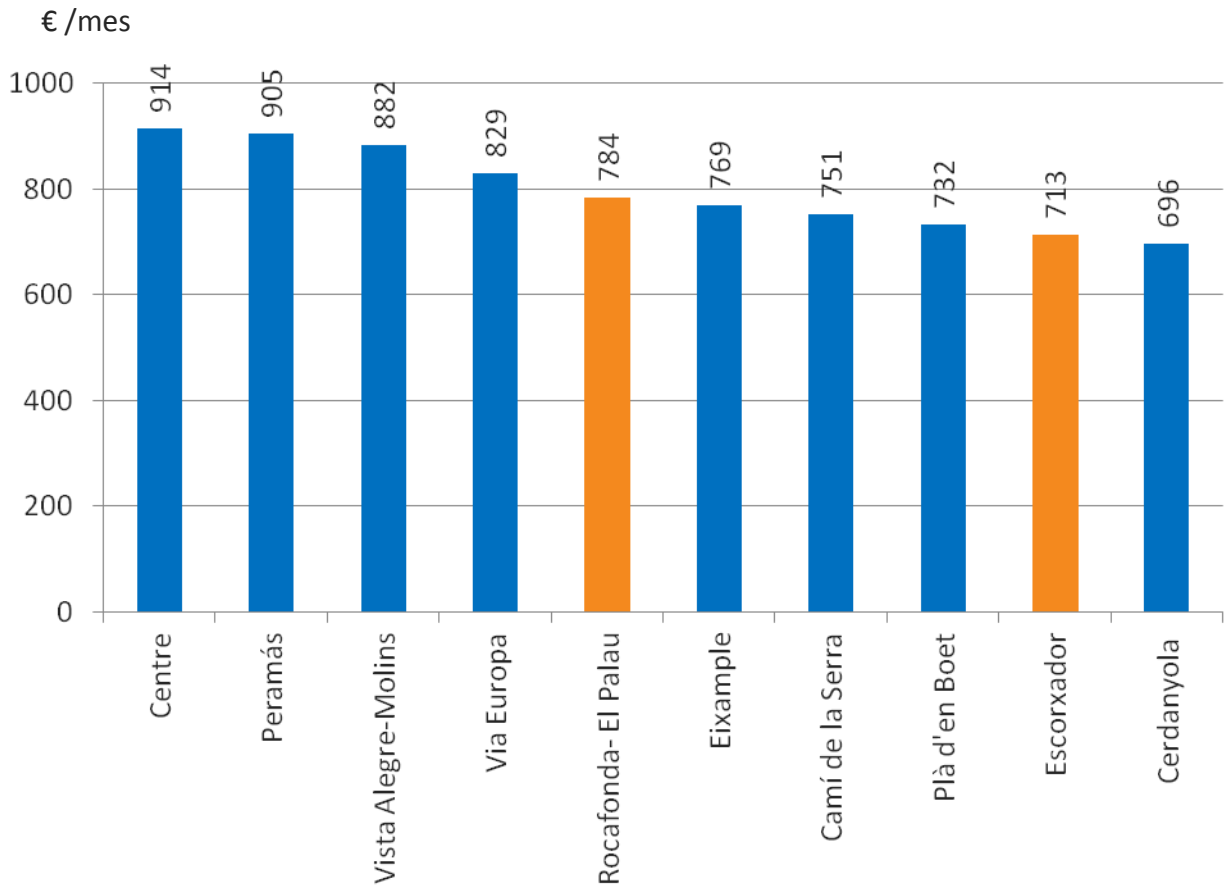

El preu de lloguer s'ha incrementat de manera accelerada els darrers dos anys, assolint el darrer una pujada per sobre del 7%.

El preu del metre quadrat segons barris també té algunes diferències, tot i que no és tan accentuat com en el cas del metre de compra.

Tot i que hi ha alguns habitatges que encara no han superar els 600€ al mes, aquest es troben en edificis alts i amb algunes característiques determinades, sobretot als barris de Rocafonda i El Palau.

La gran demanda de lloguer davant una escassa oferta per diferents motius, i la influència de Barcelona ha provocat que sigui complicat trobar-ne a la ciutat.

* Aquests són preus que facilita la font. Per tant pisos registrat a la Cambra de la Propietat i amb contracte.
Font: Estudi dels preus del lloguer i la venda d'habitatges a Mataró 2010-2018. OCU. Maig de 2018

Distribució dels llançaments en execucions hipotecàries realitzats entre els anys 2012-2016 ‰.

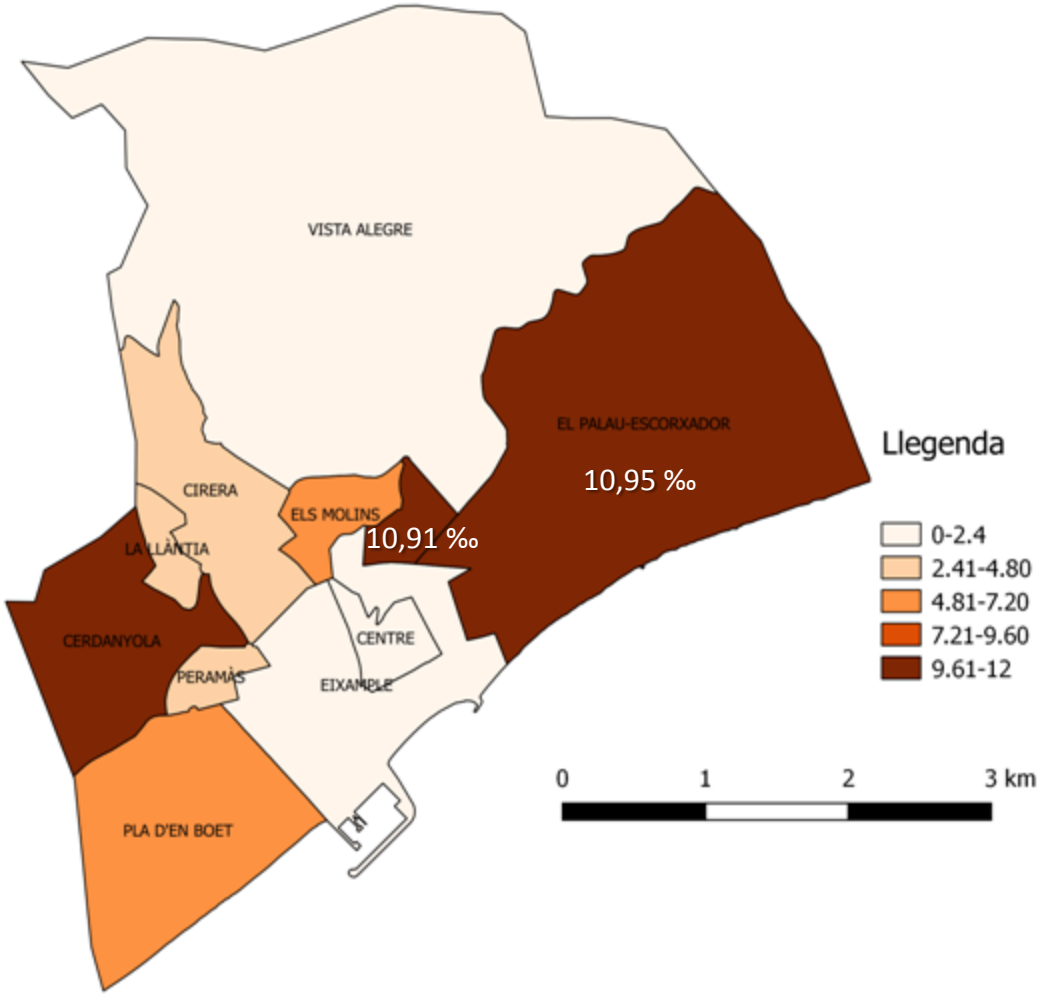

Descripció bàsica:

Malgrat els avenços legal i en protecció davant la pèrdua d'habitatge, a data d'avui es continuen els processos de llançament hipotecari.

Tot i que no és tant dinàmic com en l'etapa 2010-2012, actualment a Rocafonda, El Palau i Cerdanyola és on hi ha més casos.

El gran dinamisme del mercat en aquestes zones, el sobreendeutament de les famílies, la política de les entitats financeres...

Val a dir que el gran nombre d'execucions que es van produir a la ciutat va ser amb **els lloguers i ocupacions**, els quals es van regular més tard i diferent als de la propietat.

Font: Pla Local de l'Habitatge de Mataró 2018. Ajuntament de Mataró

Distribució dels casos de mediació residencial a Mataró

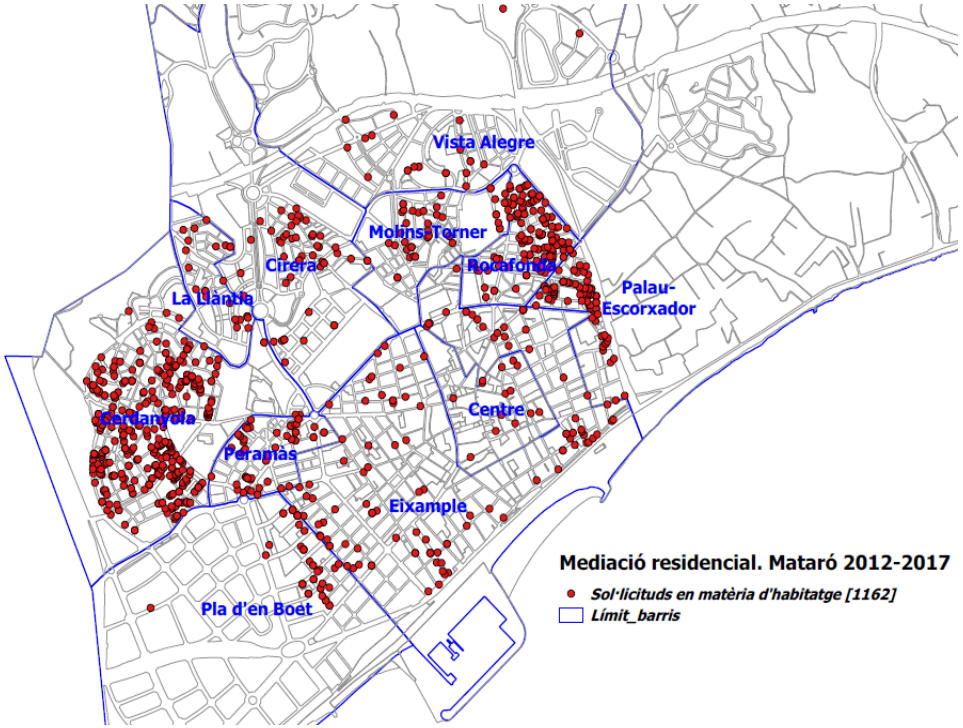

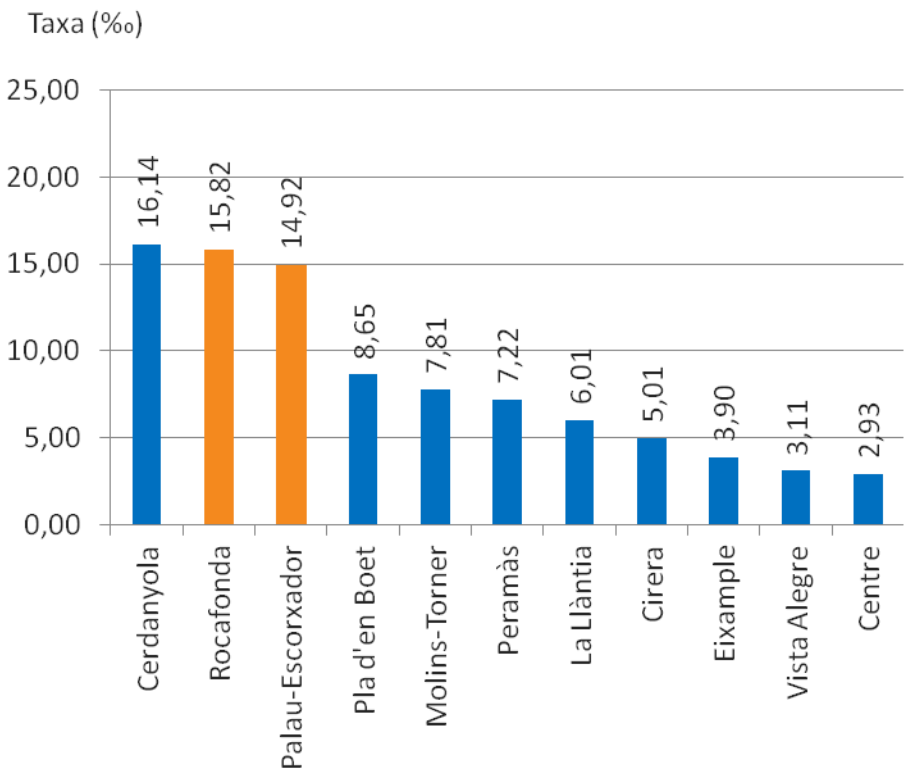

Descripció bàsica:

En el període 2012-2017 van incrementar els processos de mediació residencial a tot el municipi, amb un total de 1162 casos.

S'estima que per cada mil habitatges , el 9,25‰ dels seus ocupants va sol·licitar suport en mediació residencial.

El major nombre tenien a veure amb casos de mediació hipotecària als barris de Cerdanyola, Rocafonda i El Palau.

Cerdanyola va aglutinar la proporció més alta de mediació en lloguer.

Font: Elaboració a partir de les dades del Servei de Mediació Ciutadana. Ajuntament de Mataró, 2017.

Necessitats d'habitatges per barris 2014 – 2016

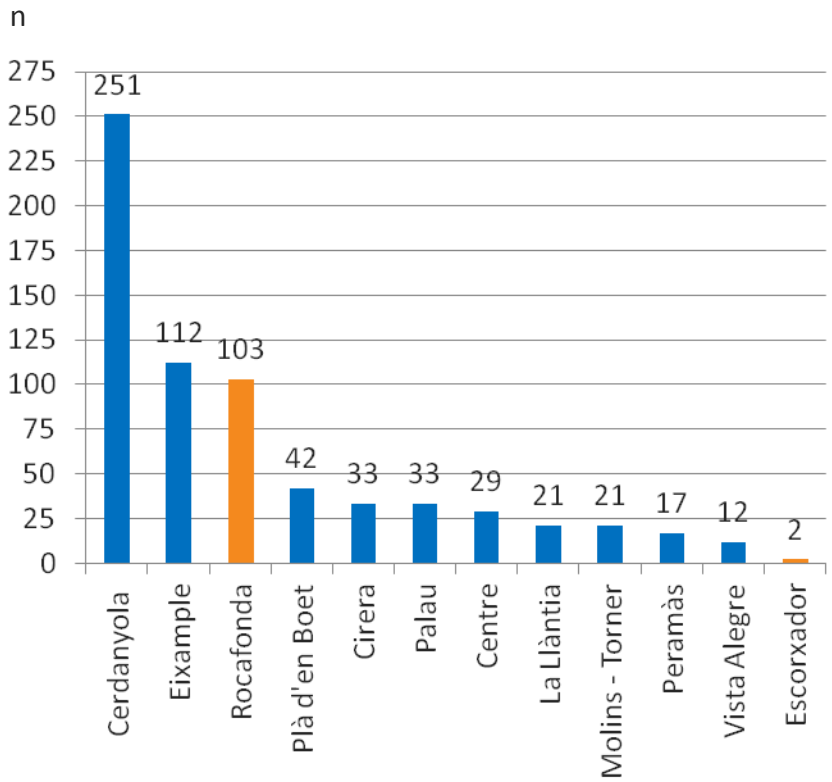

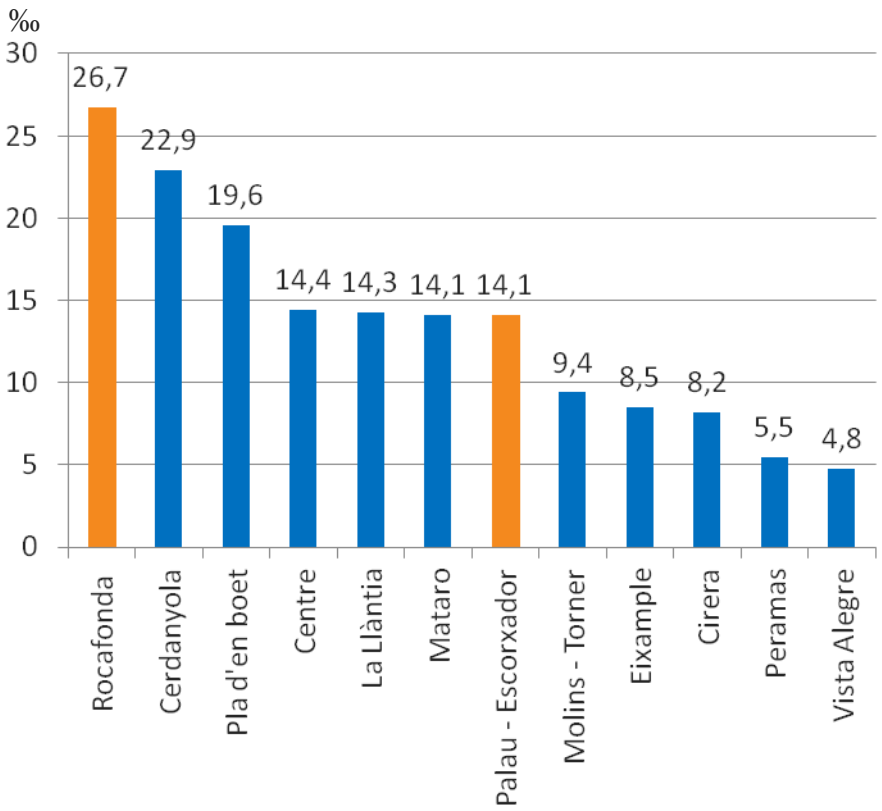

Descripció bàsica:

En total **s'estima en 675 les necessitats d'habitatge a Mataró que entre els anys 2014 i 2016**, segons el Servei de Benestar Social. A nivell numèric aquests demandants es concentraven a la zona de Cerdanyola.

Però en relació a la taxa per mil les proporcions canvien. Rocafonda, tot i que no es el barri més gran, es el barri on s'identifica més necessitat d'habitatge, amb un pes de quasi el 27‰

Font: Pla Local d'Habitatge 2018-2023 i Servei de Benestar Social. p.41, Ajuntament de Mataró.

6

PROTECCIÓ SOCIAL

Diagnosi dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

Distribució d'unitats familiars amb intervencions de Benestar Socials segons tipus de servei

N= 6.516 famílies

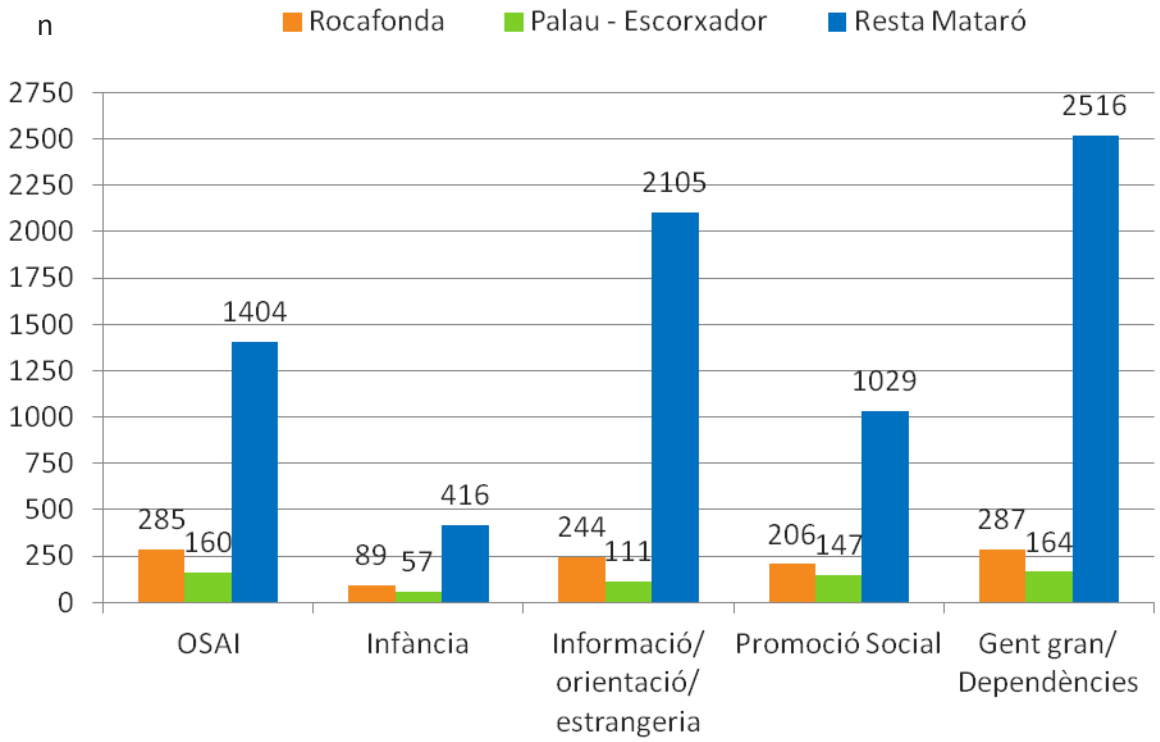

Descripció bàsica:

L'any 2017 un total de 6.516 d'unitats familiars va ser ateses pels serveis de Benestar Social de l'Ajuntament de Mataró.

El 20,76% d'aquestes unitats eren eren dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador.

	OSAI	Infància	Informació/ orientació/ estrangeria	Promoció social	Acollida (urgències Agència)
Proporció d'unitats familiars dels barris en relació a Mataró	24,07%	25,98%	14,43%	25,54%	17,92%

Font: Benestar Social. Ajuntament de Mataró, octubre de 2018.

Unitats familiars ateses als serveis d'infància de Benestar Social per cada mil segons barri, any 2017

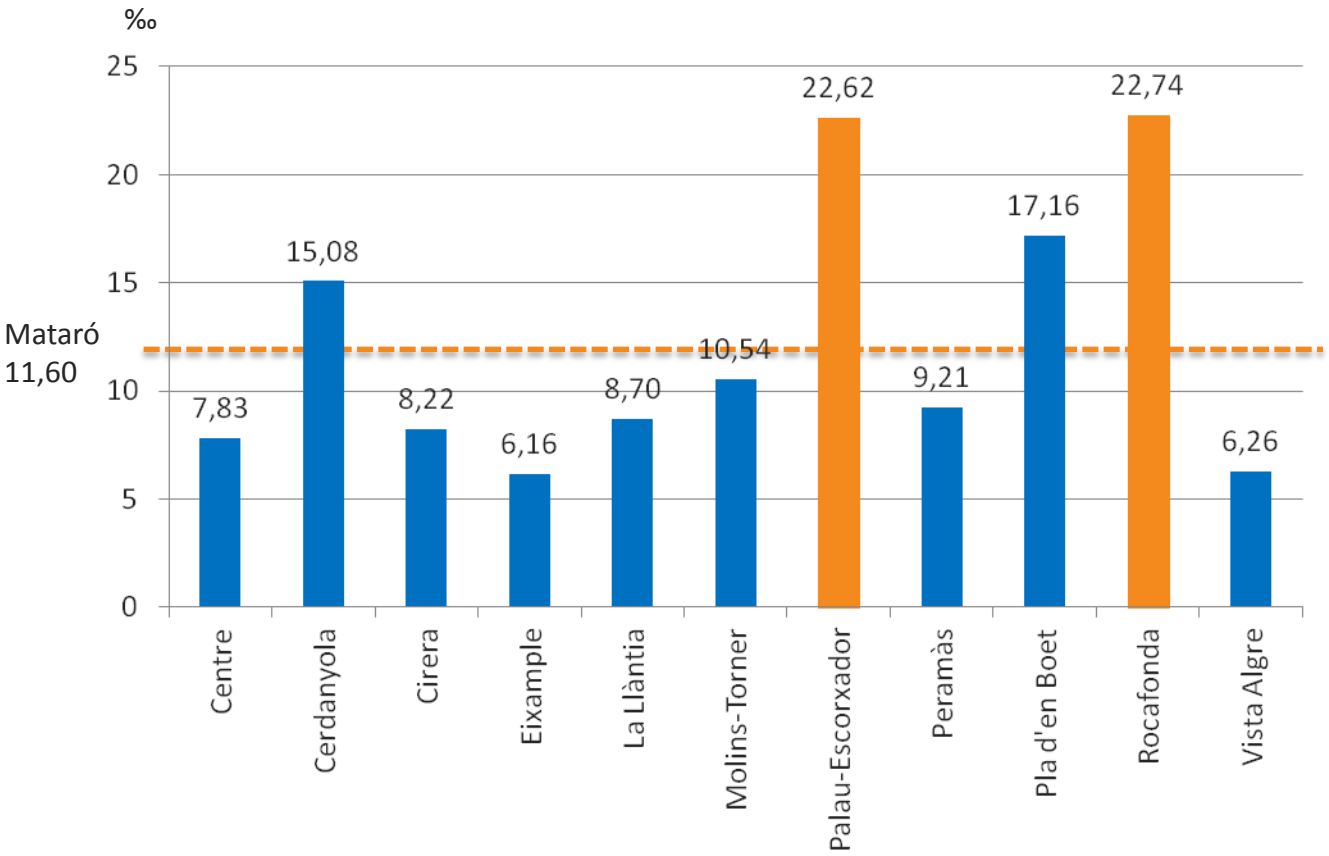

Descripció bàsica:

Aquest servei ofereix suport socioeducatiu als infants, adolescents i familiars per a la millora de les relacions i dinàmiques familiars i la modificació o adquisició de les competències i habilitats parentals.

En total es van atendre **562** unitats familiars en els serveis d'infància a la ciutat.

Això volia dir que per cada 1000 famílies de Mataró un 11, 60% van estar atesos per aquests recursos públics.

Estandaritzats els casos per criteris i pes poblacional familiar, **Rocafonda, el Palau i l'Escorxador doblaven la mitjana de la ciutat**, mostrant la proporció més alta.

* Hi ha també una major detecció i una xarxa més sòlida en els barris

Font: Elaboració a partir de les dades del Servei de Benestar Social, Programa SOCYAL. Ajuntament de Mataró , 16 d'octubre de 2018.

Unitats familiars beneficiàries de Promoció Social per cada mil segons barri, any 2017

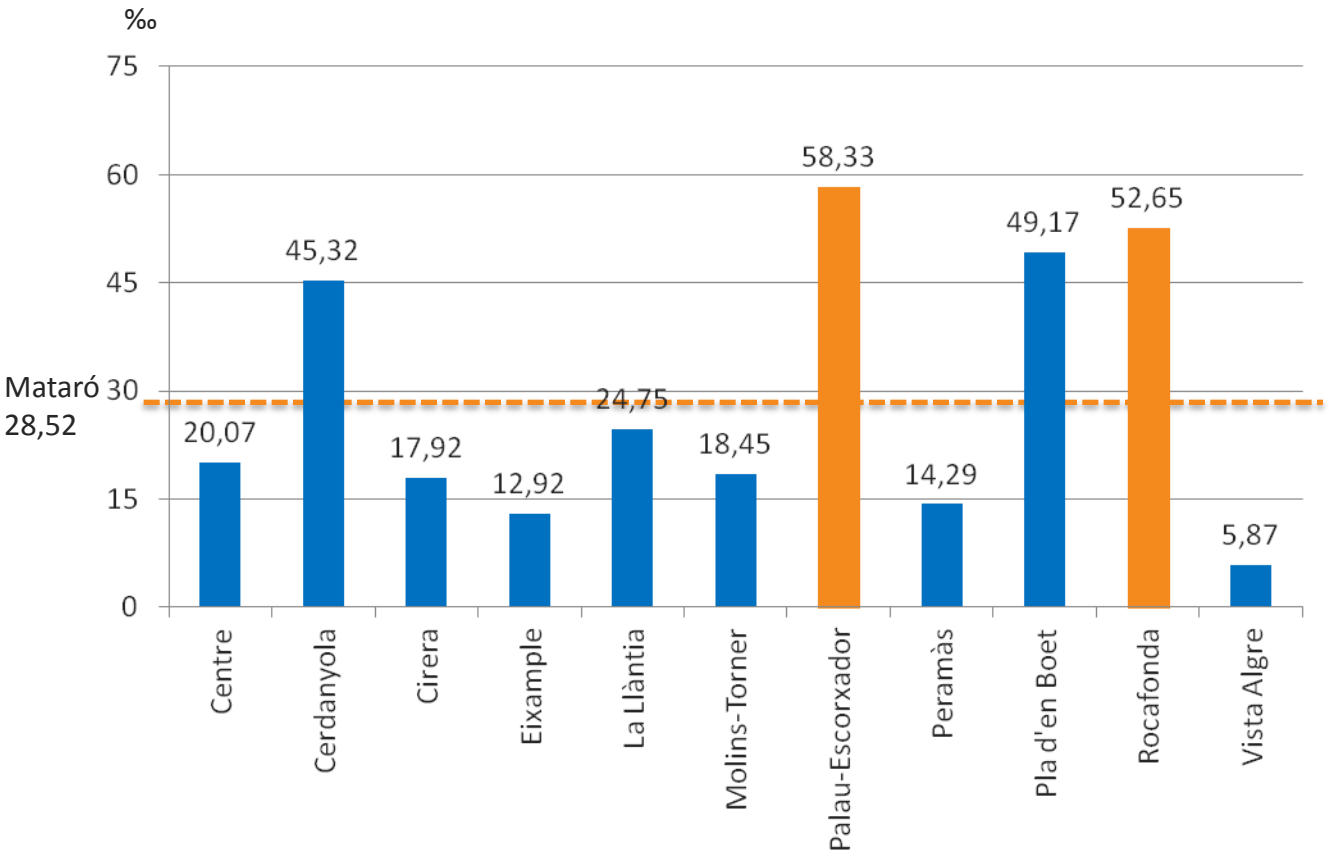

Descripció bàsica:

Els recursos de Promoció Social realitzen un conjunt d'accions i projectes des del equips tècnics amb col·laboració d'entitats i recursos de la xarxa per d'atendre les vulnerabilitats i les situacions d'exclusió social de les famílies, a través de la facilitació de la cobertura de necessitats bàsiques de subsistència i definir itineraris d'inclusió social.

Un total de 1382 unitats familiars de Mataró van ser beneficiàries dels recursos de Promoció Social l'any 2017. Això expressava que de cada 1000 famílies de Mataró 28,52 n'eren beneficiàries.

El barri amb major unitats familiars acollides a aquests programes per cada mil habitants va ser Palau-Escorxador seguit de Rocafonda.

Font: Elaboració a partir de les dades del Servei de Benestar Social, Programa SOCYAL. Ajuntament de Mataró , 16 d'octubre de 2018.

7

CONVIVÈNCIA

Distribució de les principals problemàtiques a l'espai públic

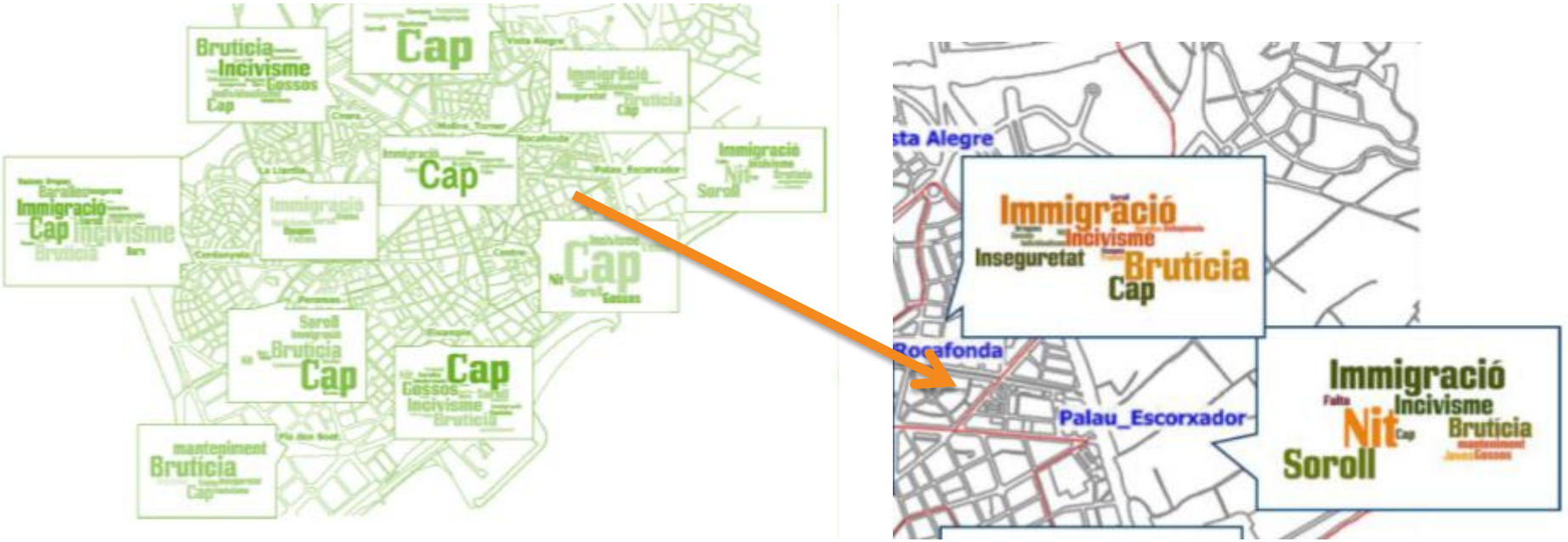

Descripció bàsica:

A partir de les dades recollides, els factors amb més preeminència a Mataró, segons la població, van ser els següents: l' incivisme, el soroll, les baralles i l'oci nocturn, la percepció de la immigració i la delinqüència que fa incrementar la percepció d'inseguretat entre d'altres factors que fan referència a altres problemàtiques. Les problemàtiques de convivència, però, estaven distribuïdes de forma desigual pels barris de la ciutat. L'estructura social i la fragmentació territorial incideix també en les vivència en relació a la convivència.

Malgrat la mostra petita en la diagnosi per al Pla de Convivència es destacaven en el cas **del Palau-Escorxador i Rocafonda problemes de convivència relacionats amb l' incivisme, la brutícia i major sensació d'inseguretat**. El barri amb la percepció més negativa va ser Cerdanyola.

Font: Diagnosi Pla de Nova Ciutadania, Ajuntament de Mataró, setembre de 2017.

Distribució dels casos atesos durant l'any 2018 al Programa de Suport a les comunitats de veïns/nes a Rocafonda

Rocafonda n= 381
El Palau n= 82
Escorxador n= 29

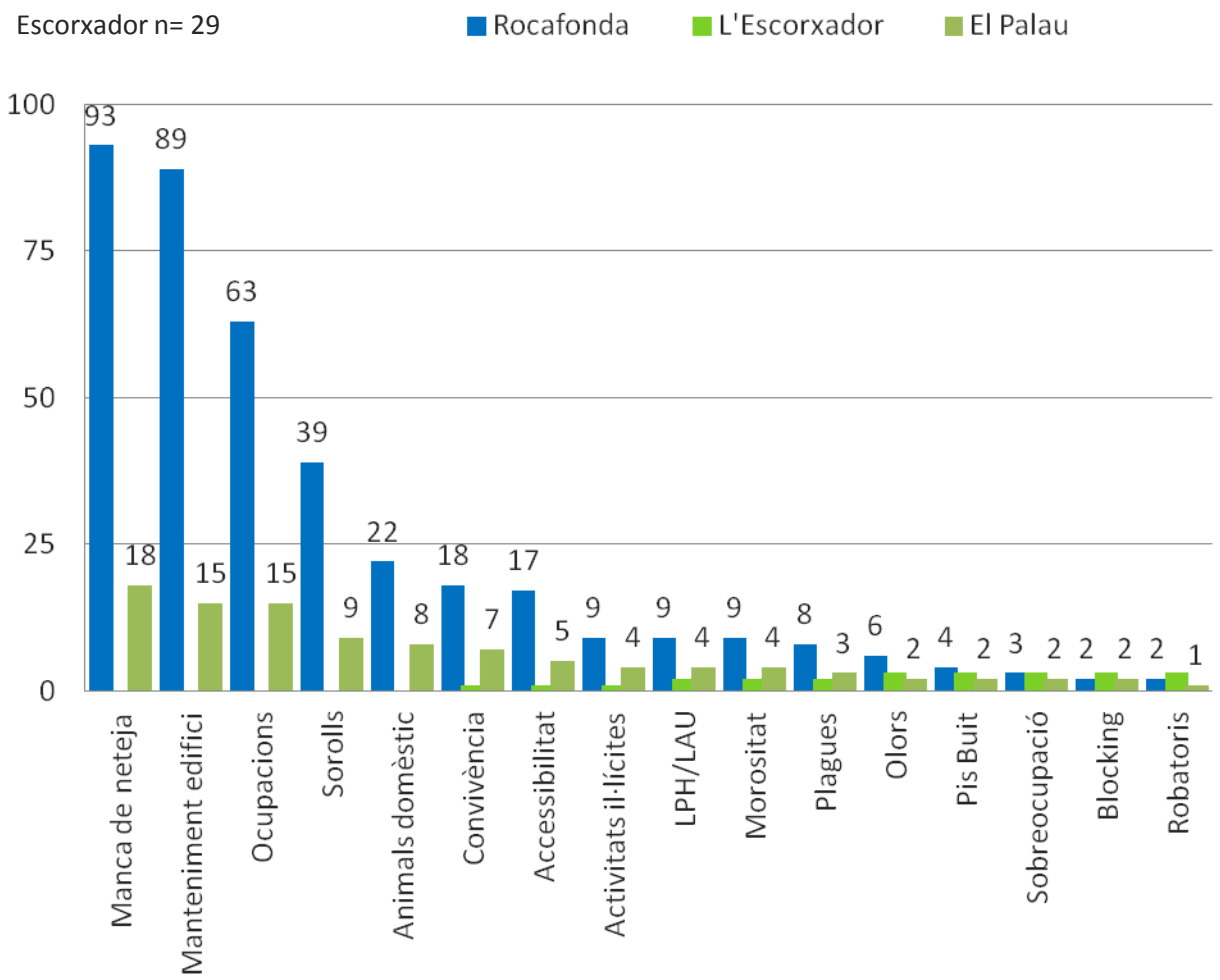

Descripció bàsica:

Gairebé la meitat dels casos atesos pel Programa de Suport a les Comunitats de Veïnes/ns durant l'any 2018 tenien a veure amb **la manca de neteja a l'edifici i el manteniment del mateix.**

Els problemes provocats per les **ocupacions, menys notable en anys anteriors, va passar a ser la tercera problemàtica** que incidia sobre la convivència a les comunitats de veïns.

També es van apreciar d'altres problemes, tot i que estadísticament menors, també incidien de forma considerable en la gestió de la convivència a les comunitats.

Incidir que una sola comunitat podria tenir diferents problemàtiques.

En el **cas del Palau es van detectar comunitats que concentraven nombroses problemàtiques** i que requerien intervencions a llarg termini.

Font: Elaboració pròpia. Ajuntament de Mataró, Gener -Setembre de 2018.

Distribució de l'activitat policial als barris durant l'any 2018 (fins 13 de novembre)

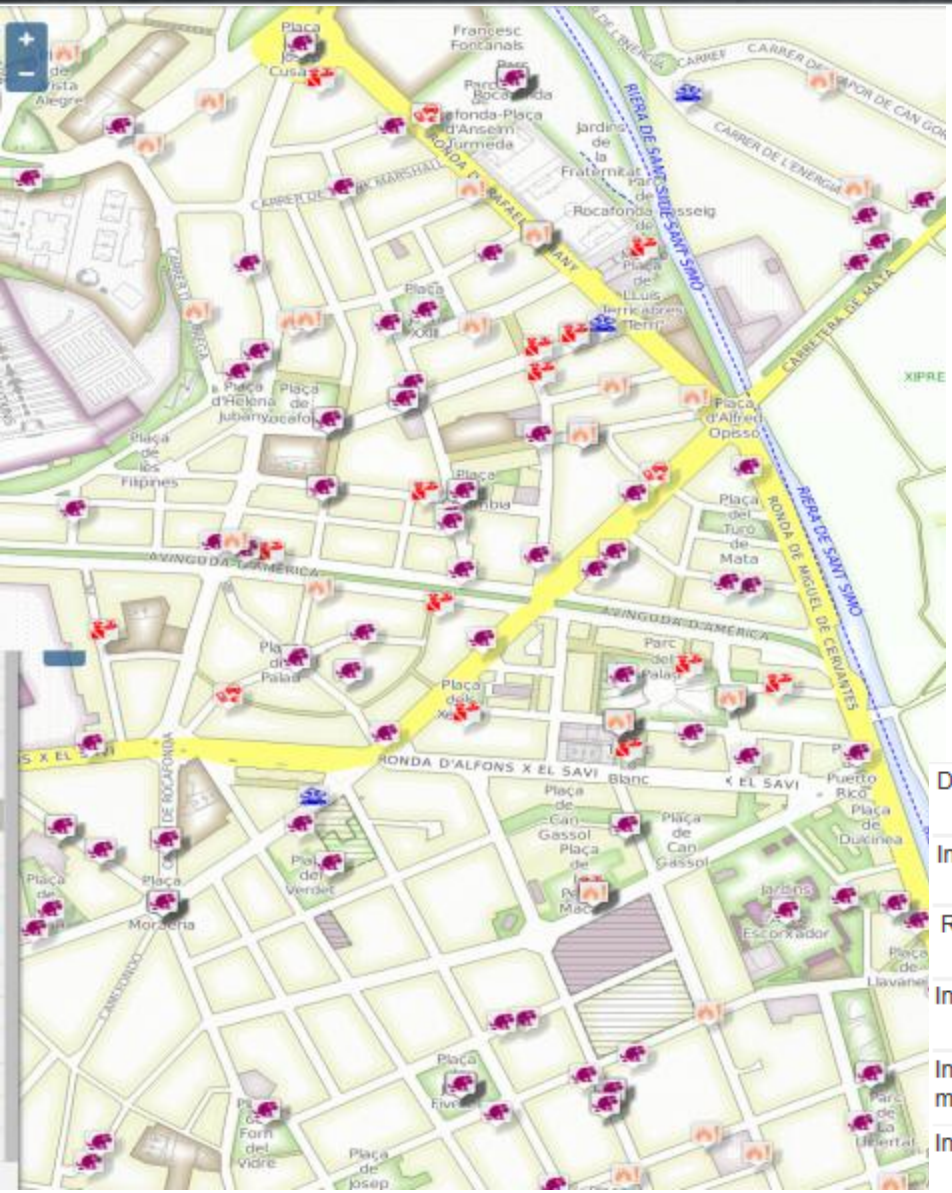

Descripció bàsica:

Durant l'any 2018, i segons la informació del mapa de l'activitat policial de Mataró, van haver-hi diferents intervencions als barris.

Al barri de **Rocafonda va ser on es van detectar majors infraccions de seguretat ciutadana** de la zona, sobretot concentrats a la zona del carrer de Pablo Picasso i darrera del CAP.

Al Palau es van concentrar als voltants de la plaça del Palau .

Les infraccions d'altres ordenances municipals van ser més esteses per tota la ciutat.

Durant el període analitzat i segons aquesta font no es van detectar un nombre considerable d'infraccions de l'Ordenança de Civisme.

Font: Mapa de l'activitat policial. Ajuntament de Mataró, setembre de 2017.

8 EQUIPAMENTS I RECURSOS AL BARRI

Diagnosi dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

Equipaments i recursos a Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

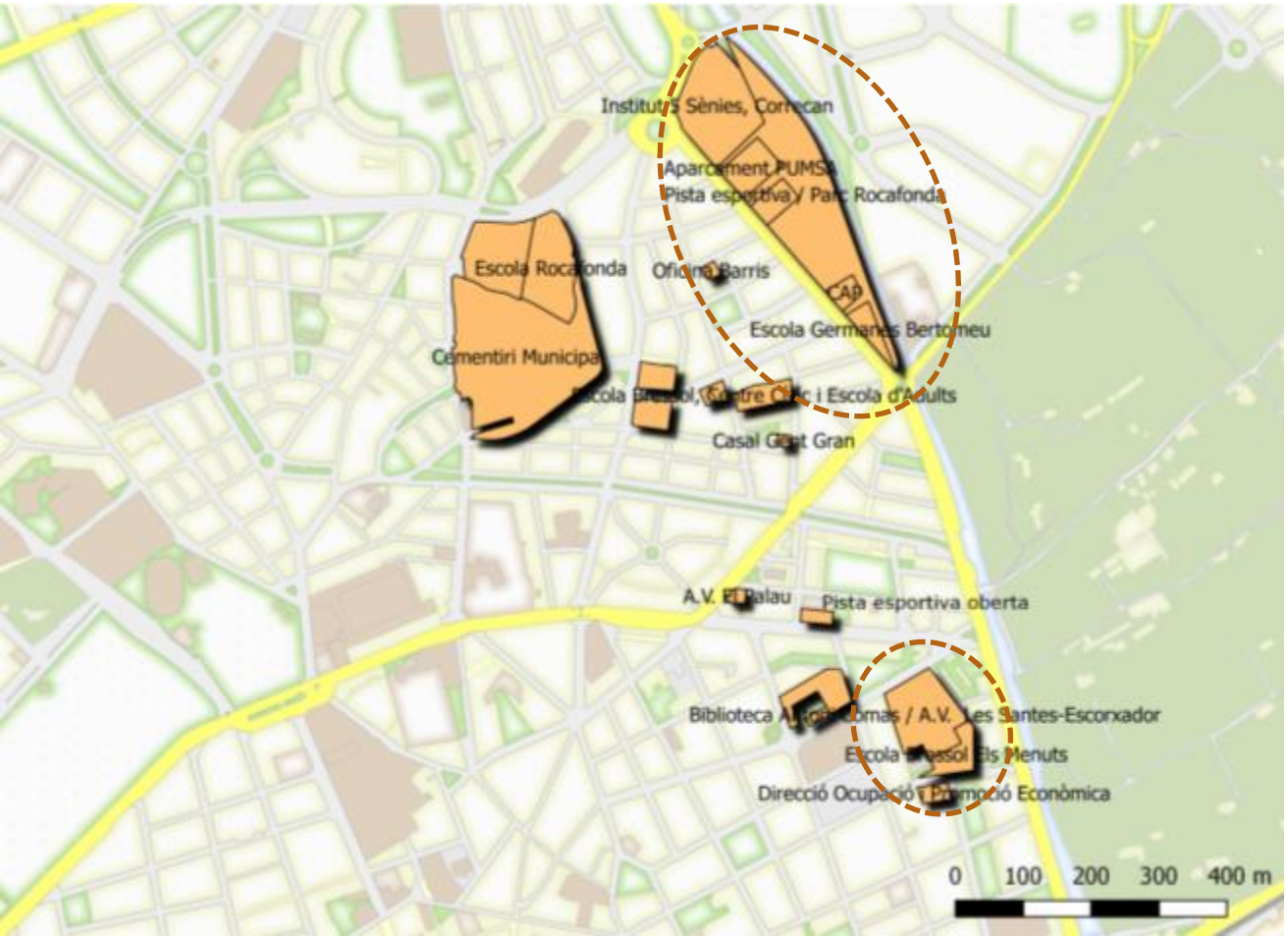

Descripció bàsica:

Rocafonda, El Palau i l'Escorxador disposa d'una sèrie d'equipaments i recursos públics.

Així també d'altres equipaments educatius i assistencials de caràcter privat.

Els darrers anys **Rocafonda** ha disposat d'una nova pastilla lineal d'equipaments gràcies a la zona del Parc de Rocafonda i els Ajuts de Llei de Barris.

L'**Escorxador** ha passat en pocs anys de ser una zona més residencial a acollir equipaments culturals, educatius, social i laborals de ciutat.

Font: Elaboració pròpia a partir document de projectes de continuïtat i millora. Ajuntament de Mataró, 2017.

9 VISIONS, APORTACIONS DE VEÏNS/NES

Diagnosi dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

Anàlisi de l'opinió de mancances, problemàtiques i potencialitats dels barris de Rocafonda, El Palau i l'escorxador

1ª Fase

14-16 de Setembre 2018

Principals factors del que troben a faltar als barris

Elements mencionats del que es troba a faltar al barri.

Trobo a faltar coses al barri	No trobo a faltar res en aquest moment
83,80	16,20

N= 154 factors mencionats

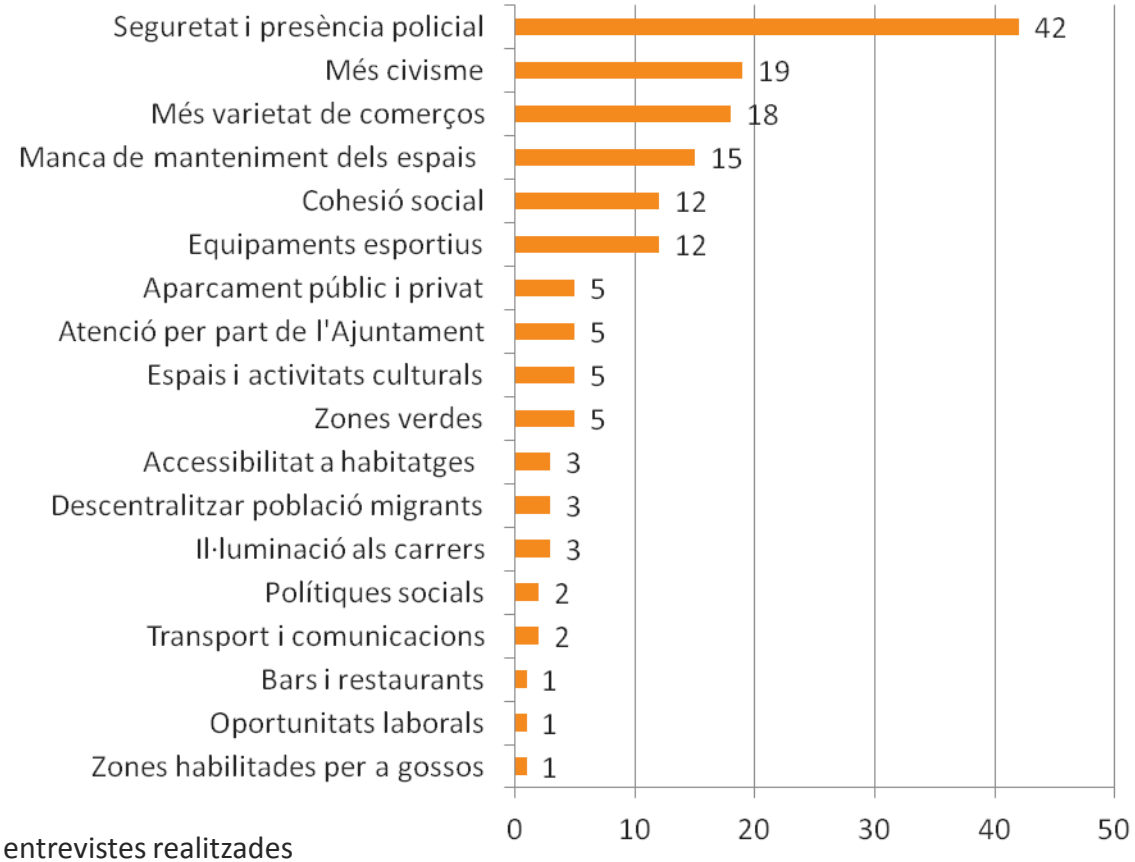

N= 142 entrevistes realitzades

Descripció bàsica:

Existeix una gran dispersió dels factors mencionats sobre els elements que la persona entrevistada troba a faltar en el seu barri.

Destaca l'element que es troba a faltar més presència policial i seguretat com a més destacable, concentrant més d'una tercera part de les mencions.

La seguretat sovint és un factor preeminent en molts estudis d'opinions de barris. Incideixen tant factors macro com més detallats de la zona.

Destaca també la percepció de manca de varietat comercial i la necessitat de manteniment dels espais públics.

Molts dels factors mencionats ja van ser detectats també en d'altres estudis de ciutat i anteriors com el de 2007 (diagnosi per sol·licitar Llei de Barris).

Font: Elaboració pròpia. Ajuntament de Mataró, Setembre de 2018.

Principal factor o problema expressat

Menció principal factor al barri, sobre pregunta anterior per individu

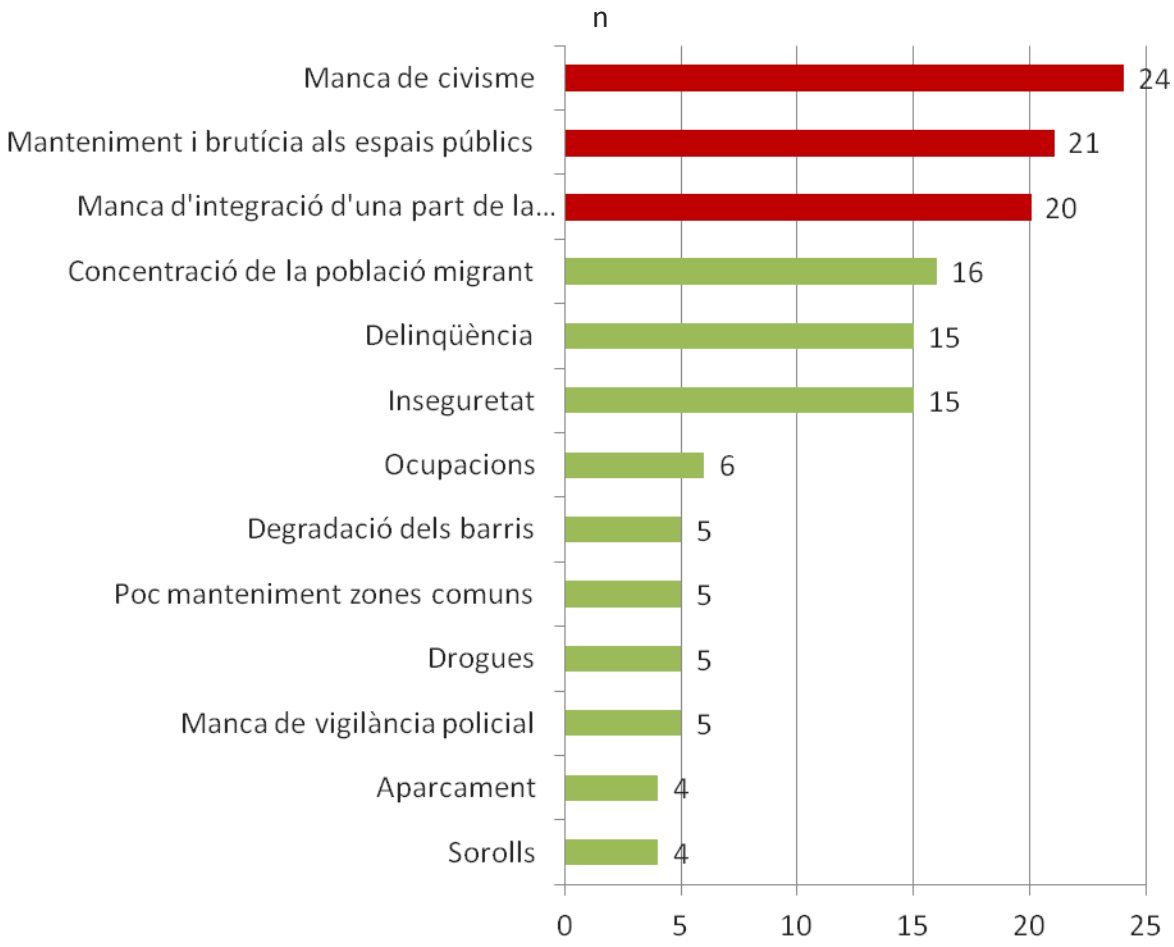

n=137 individus. Hi ha d'altres factors però només s'han mencionats un cop.

Descripció bàsica:

De l'heterogeneïtat de respostes es va demanar concretar el més important .

Va tornar a haver-hi una pluralitat destacable, però a l'hora de demanar priorització, l'ordre dels factors es va alterar.

El més important per part de la població entrevistada van ser la **manca de civisme, la manca de manteniment i la brutícia.**

Va aparèixer un factor poc mencionat en les preguntes obertes, però va passar a ser el tercer. Aquest va ser el dels individus que van manifestar que hi havia **una manca d'integració** d'una part de la població migrant. El mateix va succeir amb el factor de la percepció de concentració de població migrant.

El principal factor de la pregunta oberta anterior va davallar de forma considerable al desgranar-se entre la percepció d'inseguretat, delinqüència i ocupacions.

La recollida d'informació es va fer durant la segona setmana de setembre. En aquest temps hi va haver un moviment veïnal i diferents queixes sobre els sorolls nocturns a la zona de Rocafonda i Avinguda d'Amèrica. En l'univers entrevistat aquesta problemàtica no va ser molt expressada.

Font: Elaboració pròpia. Ajuntament de Mataró, Setembre de 2018.

Elements positius manifestats als barris

Elements més destacables, pregunta oberta

N= 240 factors mencionats de 125 individus

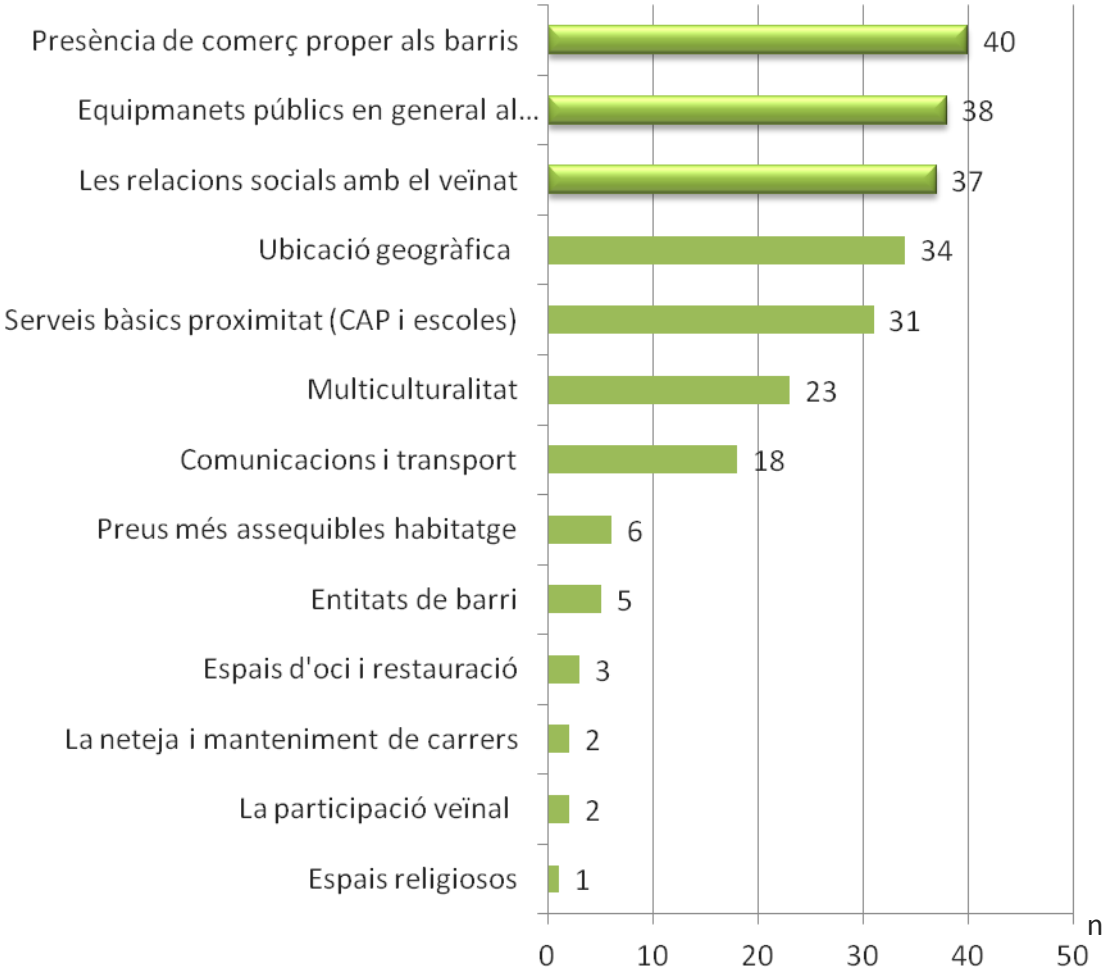

Descripció bàsica:

Majoritàriament va haver-hi un grau important de concentració de respostes.

L'element de presència de comerç de proximitat va ser molt valorat en tant que positiu.

També va concentrar moltes opinions favorables l'existència d'equipaments als barris (Biblioteca, Centre Cívic, oficines d'atenció, Espai Jove...), així com els serveis bàsics de proximitat (bàsicament el CAP i els recursos educatius).

Malgrat les expressions en les preguntes anteriors, en aquesta les relacions socials van tenir un pes important com a positiu.

La situació geogràfica (a tocar polígon industrial - zona d'activitats socioeconòmiques - , prop del mar i comunicació per passeig, prop del Centre, bona comunicació amb entrades i sortides ciutat, zona agrícola...) també van ser recollits en les manifestacions.

Hi ha hagut 16 individus que han indicat que no hi havia cap element en positiu.

Font: Elaboració pròpia. Ajuntament de Mataró, Setembre de 2018.

Potencialitats a promocionar segons l'entrevistat/da

Potencialitats, elements a impulsar al barri, pregunta oberta

N= 209 factors mencionats

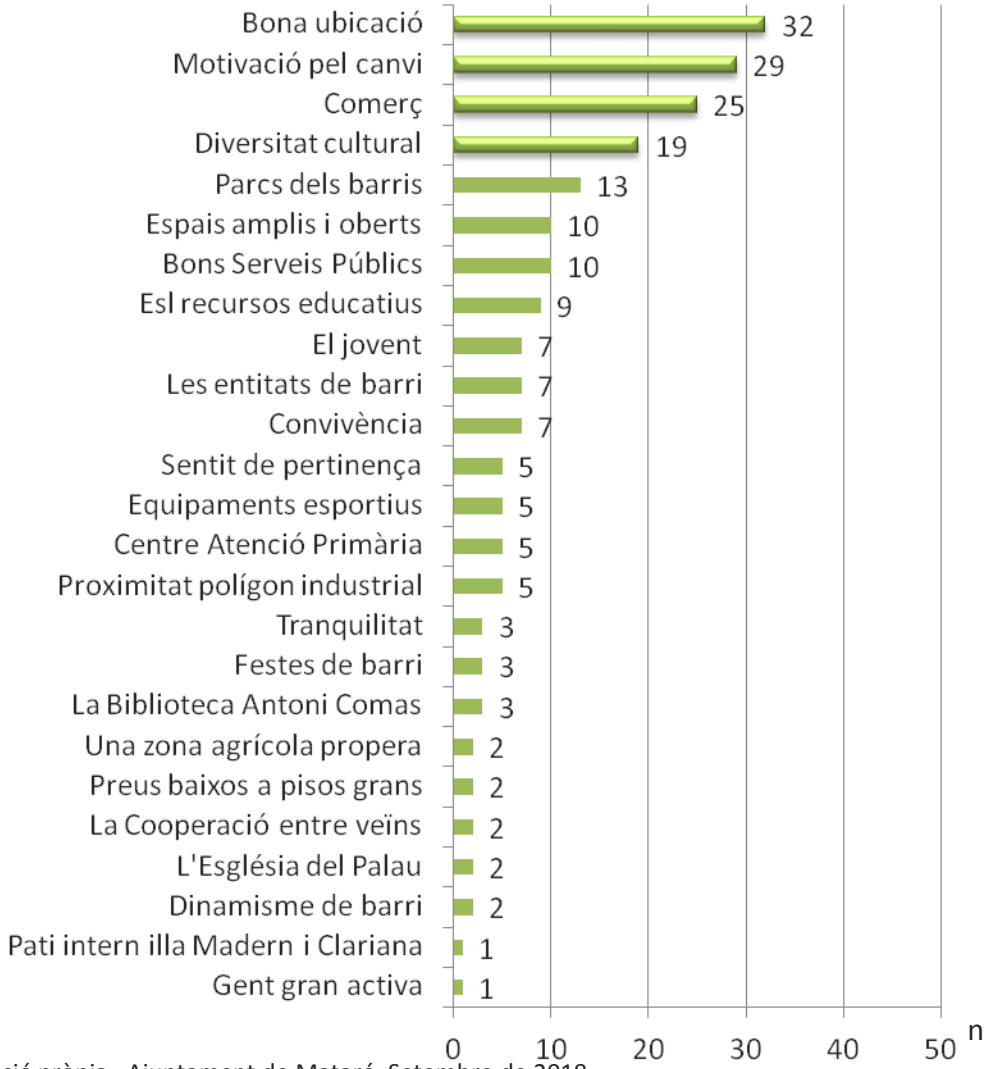

Descripció bàsica:

En la dimensió de les potencialitats va sorgir l'element de la ubicació del barri, però val a destacar el cas del factor de la motivació pel canvi.

En aquesta dimensió es va recollir la sensació de ganes de canvi, voluntat de transformació i persones que manifestaven estimar els seus barris i voler treballar-ho.

En el gràfic es recullen totes les opinions, ja que malgrat el seu nombre, moltes d'ells ofereixen grans elements per a promocionar i poder debatre la seva potencialitat.

En les entrevistes també es van tornar a recollir opinions negatives ver la degradació del barri i no van voler oferir cap element a potenciar. El discurs era derrotista i no voler aportar durant l'entrevista cap element.

Font: Elaboració pròpia. Ajuntament de Mataró, Setembre de 2018.

10 VISIONS, REPRESENTANTS ENTITATS

Diagnosi dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

Anàlisi de l'opinió de mancances, problemàtiques i potencialitats dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador

1ª Fase

18 de setembre de 2018

Núvol de de les problemàtiques segons mencions

A més dimensió de la paraula significa major consens

Problemàtiques expressades I

Es llisten els factors segons la votació de les persones participants, però són considerats tots els factors mencionats.

Factors expressats segons preeminència I	n
Gent problemàtica que segresta la **convivència**, vinculat a la delinqüència (robatori vehicles i tràfic de drogues), i incivisme. Les lleis generals que no ajudes a la gestió. Empitjorament de la convivència en general.	8
Processos accelerats de guetificació que segueixen una senda anterior de processos de segregació social urbana. El que provoca una manca d'integració i de cohesió social.	6
Manca d'oportunitats per al jovent (equitat i igualtat d'oportunitats, accessos a la formació, falta d'oportunitats laborals, d'accés a l'habitatge…).	5
Manca d'un **parc d'habitatge social**.	5
Conflicte a les comunitats de veïns: problemes d'implicació, morositat, respecte i brutícia. Manca d'educació a viure en comunitat.	5
Hi ha edificis amb moltes **barreres arquitectòniques**. És un problema per a la instal·lació d'ascensors per al que suposa econòmicament , per la dificultat d'ubicar-ho. A més no hi ha protecció oficial d'habitatges , el que deixa a mans del mercat i l'especulació la seva gestió, lloguers molt alts . Manca de cultura de manteniment dels edificis, necessitat d'apostar per rehabilitacions integrals, sobretot a El Palau.	6
Manca d'aparcaments en superfícies, així com de pàrquings públics o provats. Malgrat haver-hi diferents pàrquings públics estan tots ocupats i amb llarga llista d'espera.	4
Sensació de **degradació dels espais públics**, bàsicament per la presència de brutícia als carrers, espais públics i de vehicles abandonats. La percepció és que els barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador estan molt més bruts que la resta de Mataró.	4
La urbanització de noves zones com l'Eix Herrera, Can Serra o Camí de Vallverich, atrau població més benestant el que general **un aïllament i segregació dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador.** A més, aquests nous habitatges són atractius per població que pot voler marxar dels barris. Accentuació de desigualtats socials i de ciutat segons zones.	3
Manca de voluntat d'integració i d'implicació per part de la població que ha emigrat més recentment.	3

Font: Elaboració pròpia. Ajuntament de Mataró. Setembre de 2018

Núvol de de les potencialitats segons mencions

A més dimensió de la paraula significa major consens

Potencialitats manifestades

Es llisten els factors segons la votació de les persones participants, però són considerats tots els factors mencionats.

Factors expressats segons preeminència I	n
Diversitat cultural atès la construcció d'un barri amb població de molts orígens. Implicar aquesta població en entitats i òrgans de ciutat enriquiria la convivència.	14
Espai jove. Important **recurs dirigit a joves** on hi ha activitats de suport, oci, aula d'estudi…	8
Els barris tenen un **nou institut i un nou Institut-Escola**. Es podria potenciar l'eix educatiu de les escoles de barri (Institut Cincs Sènies, Institut-Escola Àngela Bransuela, Escola Rocafonda, Escola Vista Alegre, Escola d'Adults, Escola Germanes Bertomeu…).	5
Existència d'un **espai d'activitats socio-ecoconòmqiues al polígon de Mata- Rocafonda** que pot ser un atractor d'empreses que poden generar ocupació. La ubicació del polígon industrial és geogràficament bona, ja que està a tocar a la ciutat i està ben comunicat amb l'autopista del Maresme i ubicat entre Barcelona i Girona.	4
Els barris tenen una bona **situació geogràfica** i accessibilitat (prop de les Cinc Sènies, unit a la ciutat, accessibles a vies de comunicació, prop del Mar…).	4
La Biblioteca Antoni Comas com a revulsiu cultural i educatiu, que acull molts nens i nenes cada dia.	4
Encara hi ha una sensació de **consciència de barri** i una identitat de pertinença que podria treballar-se.	3
Població **jove que podria implicar-se** a les entitats.	3
Malgrat tenir poca qualitat, encara hi ha un comerç de proximitat important.	3
Malgrat la dimensió negativa externa dels barris, encara són barris vius i dinàmics.	0
Encara hi ha un teixit associatiu que es preocupa per la vida als barris. Teixit,que va ser molt actiu en el passat.	0

11 PRINCIPALS CONCLUSIONS

Elements urbanístics i d'edificacions originaris dels anys de construcció dels barris

Alguns dels problemes d'ordenació urbanística, situació dels equipaments, zones verdes i estat dels edificis tenen a veure amb els **anys de construcció dels barris.**

- Illes d'edificis amb parcel·la i **densitat edificatòria molt elevada**.
- Presència de **barreres arquitectòniques** considerables en més del 48% dels edificis.
- Construcció precipitada en pocs anys, que va provocar **deficiències constructives** en alguns edificis (alguns abordats en els anys noranta i d'altres amb ajuts de Llei de Barris).
- **Pocs espais de relació** (places i parcs) per la gran densitat de població (malgrat el nou Parc de Rocafonda i la millora de places, o grandària de voreres i carrers amb prioritat invertida).
- **Parc d'aparcament insuficient** (malgrat els nous aparcaments soterrats, 2 al Parc de Rocafonda, Parc del Palau i en superfície, i privats)

– La **Llei de Barris i plans anteriors** va aportar una millora en la disposició de nous equipaments, guanyar espais verds i ordenar diferents trams de carrers. També va facilitar ajuts per a la rehabilitació de 48 edificis. Malgrat això , la tipologia urbana i edificatòria d'origen incideix en els problemes actuals:

– S'afegeixen a més i s'incrementen algunes problemàtiques d'origen dels barris per:

- **Envelliment** dels primers moradors i problemes de **gent gran que viu sola** en pisos alts amb moltes barreres arquitectòniques.
- Complexitat per instal·lar ascensors o suprimir barreres i dificultats per assolir acords comunitaris.
- Processos de **rotació de la població** (molt accentuats en el període 1998-2005 i a partir de 2016) que es trasllada en augment de **la manca de responsabilitat** amb la comunitat i **despreocupació** per les condicions de l'habitatge i l'edifici (sobretot al Palau on hi ha casos de **patologies estructurals** per manca de **manteniment**).
- **Complexitat de la precarietat laboral i social.**
- **L'habitatge com element** especulatiu i el seu efecte.
- Fenòmens recents com les **ocupacions d'habitatge**, les noves dinàmiques i **agrupaments familiars**, el mercat de l'habitatge i el lloguer, i l'**incivisme** també són factors explicatius i relacionats amb aquestes problemes.

Elements idenficats 1995-2005. Vells problemes que continuen

Les conclusions del Pla Integral de l'any 2001-2003, la diagnosi de barri de l'any 2006 i els elements recollits en els diferents processos de participació en el consell de participació apuntaven a problemes que s'han mantingut en el temps.

Situacions identificades	Situacions actuals
- **Procés d'abandonament i trasllats primers propietaris/àries** (situació de trasllats dels primers propietaris cap a altres zones de la ciutat en la cerca de millors condicions residencials o per d'altres motius).	- **Gran dinamisme actual** (processos de població de fora de la ciutat, entre barris, a l'interior del barri i projecció també cap enfora de la ciutat). Rocafonda sobretot té un major dinamisme, seguit del Palau.
- **Arribada de població d'origen estranger amb menys recursos** que troben habitatge econòmicament més accessibles als barris.	- **Malgrat l'aturada inicial dels anys de la crisi continua venint població estrangera.** També són població més vulnerable i atrets per la comunitat barri, la xarxa informal, disposició de serveis de proximitat, no barreres idiomàtiques i altres dinàmiques també il·lícites (noves ocupacions)
- **Concentració de la població** nouvinguda i població més vulnerable.	- **Processos de segregació social urbana** (i guetització) on es concentren nombrosos elements vulnerables. Augment de les necessitats social, demandes, desvalorització de l'habitatge, educatives, imatge externa dels barris (sobretot Palau i trams de Rocafonda). **Separació social** amb altres zones de la ciutat.
- **Desànim del comerç tradicional** i transformació del model comercial cap a **comerç denominat ètnic.**	- **Disminució** d'establiments i activitats, malgrat estratègies de potenciar ús de locals. Teixit comercial molt feble i pors sobre les conseqüències de la marxa de grans operadors (Mercadona, Av. del Perú). D'altra banda hi ha hagut una millora i **augment consum pel comerç de proximitat.**
- **Convivència amb dificultats**, però sense conflictes i amb bones relacions interpersonals.	- Es mantenen les relacions interpersonals i a nivell d'escales de veïns, però els **conflictes de convivència a l'espai públic** i en algunes **comunitats de veïns** han crescut.
- Sentiment de **pertinença barri**, malgrat la pressió externa desvaloritzadora.	- **Debilitament de la identitat dels barris,** Rocafonda, El Palau. **Imatge negativa externa pejorativa,** però no a l'Escorxador**.**

Principals conclusions. El context i l'experiència

- El creixement de població de Mataró els darrers anys ha estat resultat dels **saldos migratoris** de població estrangera no **comunitària** i **desenvolupament urbanístic.**
- **La distribució** d'aquesta població ha estat desigual per la ciutat i **concentrada en barris com Rocafonda i el Palau.** Continua venint població migrant, però amb menys recursos i menys competències.
- Processos d'**envelliment de la població**.
- **Processos de segregació socioresidencial** relacionats amb transformacions del mercat de treball, l'augment de la precarietat i l'economia de plataforma, la reestructuració productiva i polítiques socials i econòmiques.
- El **mercat de l'habitatge** té un gran dinamisme als barris i funciona com a **filtre social**. Genera processos de substitució de població.
- Els processos de **dualització i fragmentació social es distribueixen social i territorialment** a la ciutat i als barris. Concentració de les pobreses i les privacions
- Hi ha hagut **experiències d'intervenció** que han tingut algunes millores però les dinàmiques continuen. Aquells elements que no depenien de competències municipals han empitjorat .
- Els de segregació a **nivell macro** però tenen especial **incidència en alguns barris, com és el cas de Rocafonda i el Palau.**
- Els barris del Palau i Rocafonda apareixen com barris vulnerables en una **comarca molt rica.**
- **Els discursos** s'han polaritzat: sensació atrapat al barri, antialteritat, justificació, prejudicis, visió de barri, culpabilitzar l'administració.

Principals conclusions . Potencialitats

- Barris, especialment Rocafonda, amb certa tradició obrera, i de **moviment veïnal reivindicatiu**, que ha posat l'accent històricament en les necessitats del barri.
- **Experiència en el desenvolupament de plans** en el passat i favorable a treballar amb els barris.
- Encara hi ha una sensació de consciència de barri i una **identitat de pertinença** que podria treballar-se.
- Piràmide d'edats amb un pes important de **població relativament jove**. Infants de 5 a 14 i de 25 a 45 anys.
- **Diversitat cultural** atès la construcció d'un barri amb població de molts orígens. Implicar aquesta població en entitats i òrgans de ciutat enriquiria la convivència.
- Existència de **recursos educatius als barris**. Es podria potenciar l'eix educatiu de les escoles de barri.
- **Situació geogràfica** i accessibilitat (prop de les Cinc Sènies, unit a la ciutat, accessibles a vies de comunicació, prop del Mar…).
- Existència d'un a **zona d'activitats socioeconòmiques** que pot ser un atractor d'empreses que poden generar ocupació.
- La **Biblioteca Antoni Comas** com a revulsiu cultural i educatiu.
- **Equipaments concentrats** a la Ronda Pintor Estrany i als voltants de **l'Escorxador.**
- Transformació de l'Eix Herrera més integrador al barri de l'Escorxador.
- Malgrat tenir poca qualitat, encara hi ha un **comerç de proximitat** important i es podria propulsar algunes estratègies.
- Malgrat la dimensió negativa externa dels barris, encara són **barris vius i dinàmics**.

12 …DE LA DIAGNOSI AL PLA

… i ara què toca?

- Definida la **diagnosi de barri.**
- Definir **eixos**, per a construir **mesures i actuacions**
- Redacció del **Pla d'Actuació Integral dels barris de Rocafonda, el Palau i l'Escorxador** i aprovació.
- **Seguiment** . Taula de treball i Consell Territorial
- Definir **metodologia de seguiment i avaluació.**

Bibliografia: Fonts i participants

Fonts

- *Atlas de la Vulnerabilidad Urbana*. Ministerio de Fomento, 2001-2011.
- *Aquas*. Referència 1 Maresme Central. Departament de Salut, any de referència 2017.
- Estudi de població a 1 de gener de 2018, Ajuntament de Mataró.
- Estimació dels nivells de renda per secció censal. Any de referència 2015. Estudi de vides laborals.
- Programa SOCYAL., 6 d'octubre de 2018. Ajuntament de Mataró.
- Observatori del Mercat de Treball Nº 179. Servei de d'Estratègia i Governança. Ajuntament de Mataró.
- Pla Local d'Habitatge 2018-2023 p.51 extret de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Gerència de Serveis d'Habitatge. Urbanisme i Activitats de la Diputació de Barcelona, Annex estadístic d'habitatge, apartat 11. Ajuntament de Mataró.
- Estudi dels preus del lloguer i la venda d'habitatges a Mataró 2010-2018. OCU, idealista.com i Tinsa. Maig de 2018.
- Estudi d'evolució dels preus de l'habitatge de segona mà. Idealista, juliol de 2018.
- *Estudio de evolución de la vivienda en España Idealista.com* i
- Evolución de precios de la vivienda nueva por municipos de Tasación ST., novembre de 2018.
- Mapa de l'activitat policial. Ajuntament de Mataró, setembre de 2017.
- Diagnosi Pla de Nova Ciutadania, Ajuntament de Mataró, setembre de 2017.

Participants

- Servei d'Estratègia i Governança. Ajuntament de Mataró. Març de 2018.
- Servei Benestar Social. Ajuntament de Mataró.
- Servei de Mediació Ciutadana. Ajuntament de Mataró, 2017.
- Serveis d'Estudis i Planificació. Ajuntament de Mataró, 2018.
- Serveis d'Habitatge. Ajuntament de Mataró.
- 142 Veïns/es dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador
- Consell territorial de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador, Taula de Treball.
- Secció de Ciutadania i convivència.
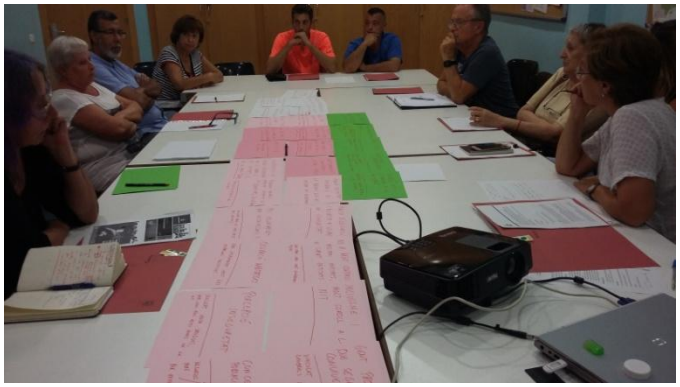
Relació d'imatges de la Taula de treball